

Blagoslovjen Božić i sretna Nova 2011.

Cro Express

www.cro-express.com

MJESEČNIK ZA ISELJENE HRVATE

HANNOVER

prosinac 2010./siječanj 2011. Broj 10.

VIŠNJA STAREŠINA

Film o Siniši Glavaševiću je priča o obrani, padu i okupaciji Vukovara

str. 16.-19.

SUSRET U GRAZU

Edo Mičić,
dirigent
svjetskog glasa

str. 38.-39.

MALI NOGOMET

FC Croatia iz
Vlissingena
pobjednik
turnira u Den
Boschu

str. 44..

FRA ILIJA BARIŠIĆ - 39 GODINA MISIONAR U AFRICI

**Fra Ilijin Božić
u siromašnom
Kongu**

str. 10.-13.

**Autohaus
MAX**
HAMBURG
www.autohaus-max-hamburg.de

**FUE
TRANSPLANTACIJA
KOSE**
www.fueorg.com
+385 1 48 22 091

svjetlost
klinika
Heinzelova 39, 10000 Zagreb
Tel +385 1 777 5656
Fax. +385 1 777 5600
www.svjetlost.hr

PROSLAVA

**Hrvatska katolička
misija u Berlinu -
40. obljetnica**

str. 24.-25.

Piše
MARINA STOJAK

Dragi čitatelji,
Usprkos globalnoj ekonomskoj kri-
zi koja je obilježila ovu godinu po-
nosni smo naše zajedničko dje-
lo – CroExpress. Ovaj broj koji držite
u rukama je deseto, jubilarno izdanje
posvećeno božićnoj tematiki, a u jed-
nom i dvojnom. Prvo izdanje je objavljeno
u prosincu 2009. godine u 10.000
primjeraka, a sa svakim novim iz-
danjem CroExpress povećava se i
broj čitatelja. Slijedeći broj izlazi po-
četkom veljeće iduće godine. „Jedini
način da imaš prijatelje jest biti pri-
jatelj“, rekao je Ralph Waldo Emerson,
američki filozof i pisac. Dobar
prijatelj nam uvijek može biti na korist
i na radost. Najbolji čovjek pri-
jatelj je knjiga i novina, jer one po-
vezuju ljudi i pokazuju smjernice
života. CroExpress želi približiti Hrvate
u iseljeništvu domovinskoj Hrvatskoj
kako bi ostali vjerni svojoj
rodnim grdu, vjeri i korjenima. Sva-
ku pripremu novog broja doživjeli
smo kao avanturu, ispostavilo se
da je CroExpress jedna od najčitaniji-
jih novina u iseljeništvu. U ovaj su put
naši novinari prepremili pregršt zani-
mljivih i korisnih reportaža i osvrta
koji mogu biti svima zanimljivi. Po-
sebno i ponovo zahvaljujemo našim
vjernim saradnicima, oglašivačima i
sponzorima na dosadašnjoj uspje-
noj saradnji. Velika hvala svim Hr-
vatskim katoličkim misijama u Nje-
mačkoj, Austriji i Švicarskoj i šire koje
su od početka prihvatile i podržale
ovaj projekt.

Neka nam ovaj Božić donese puno
zajedništva, blagoslova i radosti.
Ugodno Vam čitanje.

*S najboljim željama
svima čestit Božić
i blagoslovjena
Nova 2011.*

Izdavač:
CroExpress
Redakcija:
Isernhagener Str. 6
30161 Hannover
Tel +49 (0) 511 - 336 46 87
Fax +49 (0) 511 - 353 01 78
Glavna urednica:
Marina Stojak
marinastojak@gmail.com
Mobile:
+49 (0) 172 - 515 23 27
Suradnici:
Gjoko Borić,
Zlatko Duzbaba,
Željko Ceric,
Dragana Gavran
Besplatan primjerak
Naklada: 10.000
Tisk: Mjesečnik

AUSTRIJA

Održana Izborna skupština Hrvatskog svjetskog kongresa

Marina Stojak

- Osnivanje Hrvatskog svjetskog kongresa u Austriji, naše ujedinjenje i stavljanje pod jedan krov, donedavno je bio san nas nekolicine Hrvata. Utemeljenje HSK-a u Austriji početak je dragovoljnog rada svih članova. Najačnije je svega bilo je obavijestiti Hrvate o registraciji HSK-a, jer su mnogi bili članovi HSK Njemačke. Nakon izvjesnog vremena saznali smo da su naši ljudi povezani i ujedinjeni, ali po pokrajinama. Najviše ujedinjenih klubova imamo u Beču. Miroslav Piplica, predsjednik Austrijsko-hrvatske zajednice za kulturu i šport ulazio je godine rada i izvrsni odbor od osam članova. Za predsjednika je izabran

danasm imamo. U Gornjoj Austriji je slična situacija. Tamo djeluje Hrvatski dom Linz čiji je predsjednik Miro Jakšić. Za sada nam je najvažnije da svi naši klubovi saznaaju o utemeljenju HSK-a u Austriji, želimo da svaki klub ima svoga predstavnika u skupštini. Posjetite nas na internetu: <http://www.kroatischerweltkongress.com> – rekao je Rade Lukić, novoizabrani predsjednik HSK-a za Austriju.

Naime, u subotu 13. studenoga je u Beču održana Izborna skupština Hrvatskog svjetskog kongresa u Austriji. Skupštini je nazočilo tridesetak članova i gosti iz Hrvatske i Njemačke. Izabran je

Izvrsni odbor od osam članova. Za predsjednika je izabran

IZVOD IZ CJENIKA O ZAKUPU OGLASNOG PROSTORA I FORMATI OGLASA ZA 2010./2011. GODINU

Cijene su izražene u euru, porez/MwSt. 19% je uključen u cijenu.

sve za dom i ured, posao, osobni kontakti...

jenu tekstualnih oglašavanja uključeni su fotograf i novinar). Formati oglasnog materijala: TIFF, PSD, JPEG (CMYK, 300 dpi) EPS, PDF.

I. PONUDA za razdoblje od 6 mjeseci

1/4 Str. 60 x 190 mm 155,00 €
1/4 Str. 95 x 130 mm

40 x 40 mm 35,00 € (cijena se NE odnosi na naslovnicu i zadnju stranicu)

*Ova ponuda vrijedi do 31.12.2011. godine za oglase na naslovnicu i zadnjoj stranici.

II. UMETANJE PROMOTIVNOG MATERIJALA

Po dogovoru.

1/8 Str. 90 x 60 mm 75,00 €
1/8 Str. 25 x 190 mm 75,00 €

Broj prikazivanja je ograničen.

III. OBAVIJESTI U PISANOM OBLIKU

Prodaja, kupnja, iznajmljivanje nekretnina (apartmani, stanovi, kuće, poslovni prostori...), automobili, mobiteli, audio, video, foto, računala,

40 x 30 mm 55,00 € (cijena se NE odnosi na naslovnicu i zadnju stranicu)

V. ADRESAR & LOGO
40 x 30 mm 55,00 € (cijena se NE odnosi na naslovnicu i zadnju stranicu)

VI. UVJETI OGLAŠAVANJA

Nudimo vam mogućnost da sami kreirate oglase i mogućnost zakupa oglasa na dulje vrijeme (3, 6, 12. mjeseci). Osim običnih oglasa, nudimo i PR reportaže (u ci-

40 x 30 mm 100,00 €

PONUDA
Adresar & Logo
40 x 30 mm
100,00 €

Tražimo suradnike za honorarni posao vezan za aktivnosti prikupljanja novih poslovnih oglasa diljem Njemačke, Švicarske, Austrije i šire.

Vaše prijave, ponude i pitanja šaljite na

e-mail: marinastojak@gmail.com

50 godina laboratorija Karlovačke pivovare

Laboratorij Karlovačke pivovare osnovan je 1960. godine, a danas je jedan od najboljih laboratorijskih u Heinekenovim pivovarama u regiji Srednja i istočna Europa.

Na obilježavanju 50 godina laboratorija sudjelovala je njegova osnivačica, Mila Jakšić.

Laboratorij Karlovačke pivovare obilježava 50 godina rada. Osnovan je 1960. godine, a danas je dio Odjela za osiguranje kvalitete Karlovačke pivovare i jedan od najboljih laboratorijskih u Heinekenovim pivovarama u regiji Srednja i istočna Europa.

Laboratorij Karlovačke pivovare redovito provjerava sirovine i pivo u svim fazama proizvodnog procesa kako bismo bili sigurni da naše pivo uvijek dostiže očekivanja vjero-

nih potrošača. Laboratorij je implementirao poseban standard kvalitete upravljanja tzv. Laboratory Star System koji obuhvaća analitičke, mikrobiološke i senzorske aktivnosti. Karlovačka pivovara došla je u Pivovaru, laboratorij nije postojao. "Razumi-je se, laboratorij u početku u laboratoriju su joj se pridružili novi tehničari i inženjeri."

"Jako smo voljeli svoj posao i bili smo ponosni jer smo stvarali Pivovaru", kaže Mila Jakšić.

Predsjednik uprave Karlovačke pivovare Alexander Gerschbacher na obilježavanju 50 godina laboratorija izjavio je: "Karlovačka pivovara spaja najviše međunarodne standarde s tradicijom proizvodnje piva najviše kvalitete. Provodimo niz aktivnosti kojima osiguravamo da

naši proizvodi dođu do krajnjih potrošača u savremenom obliku. Srednja točka u osiguranju kvalitete naših proizvoda je Odjel za osiguranje kvalitete. Ponosni smo na tradiciju Karlovačke pivovare i na kvalitetu našeg piva. Danas je naš laboratorij, odnosno Odjel osiguranja kvalitete jedan od najboljih u Heinekenovim pivovarama u regiji Srednja i istočna Europa."

TRIVO - IMPORT
Einzelhandel - Großhandel

Flottenstr. 57
D-13407 Berlin-Reinickendorf
+49 (0)30 417 18 551
+49 (0)30 417 18 552
www.trivo-import.de

KWS
KLARIS KORN KOMPAKTE SPEZIALITÄTEN

KLARIĆ K-W-S
Kasernstraße 80
A-8041 Graz
Tel. +43 (0)664 99 52 992
www.k-w-s.at

Maestral
Maestral AG
Giesenstrasse 11
CH-8953 Dietikon/ Zürich
+41 (0)44 743 82 00
+41 (0)44 743 82 01
www.maestral.ch

PRILOG BOLJEM RAZUMIJEVANJU DOMOVINSKE I ISELJENE HRVATSKE

Božić je vjerski i nacionalni blagdan

Vjernici znaju što je Božić, njima nije potrebno mnogo objašnjavati koje značenje ima taj vjerski blagdan koji oni slave kao najveći, ali to nije tako, jer to je Uskrs kao znak Kristove pobjede nad smrću. No s obzirom na mnoštvo narodnih običaja povezanih uz Božić kao i golemu komercijalizaciju toga drugog po redu kršćanskog blagdana, Božić površno smatramo vrhuncem crkvene godine.

Do četvrtoga stoljeća Božić se slavio 6. siječnja, no prebačen je na 25. prosinca kako bi se potisnula starorimska svetkovina Natalis solis invicti. Katolici slave Dan Božjega rođenja 25. prosinca, pravoslavci su zadržali stari kalendar i dočekuju taj blagdan 6. siječnja. Zanimljivo je da su i muslimani u Bosni i Hercegovini na neki način sačuvali us-

pomenu na slavljenje Božića čestitajući taj blagdan katoličima riječima „Sretan Bozuk“. U Kurantu časnom, glavnoj knjizi Islam-a, spominju se Isus (Isa) kao prorok i njegova majka Marija (Mirijam). Kršćanstvo je bilo vrlo rasprostranjeno u današnjoj Turskoj, danas tamo kršćani žive kao nerijetko proganjena manjina. U posljednje vrijeme poboljšava se njihov položaj, ali ne baš onako kako bi trebalo s obzirom da Turska nastoji postati članicom Evropske Unije.

Kako rekosmo, Božić je vjerski, ali i hrvatski narodni blagdan. Neizmjeran je broj hrvatskih božićnih običaja koje nije uspio potisnuti ni komunizam. Danas je slavljenje Božića u Hrvatskoj vrlo slično onome u zapadnim zemljama, dakle naveli-

Gojko Borić

- Božić, što znači mali Bog. Dručije rečeno: Bog je u Isusu postao čovjekom. U brojnim drugim jezicima Božić se drukčije naziva, pa mi Hrvati možemo biti pomalo i ponosni na teološki opravdanu ime Dana porođenja Isusa iz Nazareta.

Predkršćanski običaji integrirani u kršćanske

Prije Božića dolazi Advent ili hrvatski rečeno Došaće, nešto što dolazi, što je također izvrstan opis vremena pripremanja za Božić. Simbol Došače je adventski vijenac, napravljen od zimljenskih grančica. U vijencu se nalaze četiri svijeće kao četiri razdjelnice u ljudskoj povijesti: stvaranje, utjelovljenje, otkupljenje i završetak. Danas se adventski vijenac uglavnom

ko komercijalizirano, što je šteta jer se to negativno odražuje na ljudsko poimanje Božića koji, pojednostavljeno rečeno, možemo protumačiti i kao intervenciju Boga u život ljudi pojedinaca i cijelog čovječanstva. Nije slučajan hrvatski naziv tog blagdana

shvaća kao ukras, o njegovu značenju malo je tko upoznat, što je šteta jer mnogo govori o kršćanskom poimanju trajanja svijeta. Dva stara predbožićna običaja su kad mladići daruju jabuke djevojkama i kad se sadju pšenica kao simbol obnove života i plodnosti. Ovaj običaj obavlja se na dan Svetе Barbare ili Lucije. Ostao je uglavnom u mediteranskim zemljama, svakako u Hrvata, dok ga nema kod protestanata. Običaj je predkršćanskog podrijetla. Do Božića pšenica naraste i stavljaju se na božićni stol. Ponekad se na izraslu pšenicu ukrašuje trakom s hrvatskom trobojnicom. Nakon Božića pšenica se daje ptica, jer ništa ne smije biti bačeno što je povezano s Božićem. Ovaj običaj uglavnom je sačuvan u gradovima, dok je u nekim selima uobičajeno unošenje badnjaka i prisipanje slame u prostorijama u kojima se slavi Božić. Badnjak je panj ili tri panja koji se zapale na kaminu. I ovaj je običaj iz predkršćanskog doba. Stvarnim početkom slavljenja Dana porođenja Isusa označava se unošenje slame u kuću što je očito povezano s Isusovim rođenjem u štali. Unošenje slame prati se pjevanjem hrvatskih božićnih pjesama od kojih su većina narodne, ali neke su stvorili poznavati, odnosno neke i nepoznati ali dobri glazbenici.

Zanimljivo je da do kraja 19. stoljeća u hrvatskim zemljama nije bilo uobičajeno postavljanje božićnoga drvca. Običaj je došao iz Elzasa (danas Francuska) koji je u to vrijeme bio njemački, i to početkom 16. stoljeća. Božićno drvce dobilo je najvećanje mjesto u stanovima i kućama, prvenstveno u gradovima, u mnogim hrvatskim selima je sve do sredine 20. stoljeća bilo

nepoznato. Drvce je bilo kićenju uz otok Krk. Jaslice su prvotnim vremenima izrađivali domaći ljudi u kućnoj radnosti, danas se proizvode industrijski, što je velika šteta jer su nerijetko kičerski. Dakako, važan ukras uz drvce i jaslice su svijeće, često voštaničke, koje simboliziraju buđenje prirode i svjetlost što je s Isušom došla u ovaj svijet.

Mnogima više ostaju u osjećajnom sjećanju Badnjaci nego Božići. Badnjak dolazi od riječi „bdjeti“. Hrvatski narodni običaji povezani s Badnjakom brojniji su i raznolikiji nego oni na prvi dan Božića. Na selima se na Badnjak ne objeduje nego samo večera, a na stol dolazi samo nemrsna hrana, uglavnom bakalar ili neka druga riba. Ovdje treba podsjetiti da za vrijeme komunita, barem u prvim godinama, nije bilo bakalara, osušene ribe iz skandinavskih zemalja, pa su mnogi odlazili u talijanski Trst kako bi nabavili tu tada rijetku plasticicu. Recepata o kuhanju bakalara ima mnogo. Uglavnom se jede s krumpirom. Blagaju se i slatkisi, u južnim dijelovima Hrvatske pr-

sure ili uštipci, u sjevernim plodovima rada: jabuka, narančama, orasima, bademima, kruškama, suhim smokvama itd. Tek kasnije drvce je bilo „prenetrpano“ i, nazovimo ih tako, proizvodima industrije, kao slatkisima i raznim ukrasima. I za božićno se drvce može reći da vuče korijene iz predkršćanskog doba. To je još jedan dokaz mudrosti kršćanstva da integrije stare, uglavnom rimske običaje u svoje blagdane i simbole tako da su oni time izgubili svoje prvotno pogansko značenje.

Preuzimanjem stranih običaja Hrvati ih pohrvačuju

Ispod božićnoga drvca postavljaju se jaslice s malim Isušom, Marijom, svetim Josipom, volom, magarcem, devom, ovacima, pastirima i svetim trima kraljevima (muđracima). I ovaj je običaj došao kasno do Hrvata, tek u 19. stoljeću, premda su najstarije naše jaslice napravljene u 17. stoljeću, pronađene u franjevačkoj kapeli na otočiću Kr-

Mnogi bdiju do polnočke. U prijašnjim vremenima sveda misa je počinjala točno u 24 sata, danas pak nerijetko i prije. U selima se išlo na polnočku sa zubljama. Izgovarane su i posebne čestitke na taj dan, inače vrlo romantičan. Na polnočku odlaze i oni koji nisu baš česti gosti na nedjeljnim misama, inače obvezatnim za katolike.

Seoski običaji na Badnjak su raznovrsniji i simboličniji nego oni u gradovima. Sveža slama se unosi i u štale gdje se zimzelenu kiti blago, volovi i krave. Sprema se i posebno jelo za stoku, što je još jedan dokaz povezanosti ljudi s prirodom i domaćim životinjama od kojih imaju koristi. Na Badnjak počinje pjevanje hrvatskih narodnih božićnih pjesama. One su uglavnom nevjerojatno lijepo i pune romantičnih prizora, možda za suvremenoga čovjeka „slatka-ste“, ali, ako ih se poveže sa sjećanjima na mladost, vrlo su dojmljive i nezaboravne, posebice za Hrvate u dijaspori. Hrvatske božićne pjesme danas su u različitim varijantama rasprostranjene preko tvrde kako se tada bolje žive-

lo. Danas se politički nasljednici crvenih držatara toga ne žele sjećati. Neki od njih guraju se na Badnjak i Božić u prve klupce u crkvama, nevjesto se krizajući. Ali kršćani im oprštaju prema Božoj zapovjedi i ljudskom suojećaju za zataluke koji su se, nadamo se, iskreno pokajali.

Božić kao blagdan mira nikad aktualniji

Slavljenje Božića s misama, božićnim običajima i pjesmama ne smije nas zavesti od misli da je Božić i blagdan mira. U današnjem svijetu mir je ugrožen, odnosno u nekim dijelovima svijeta ne postoji. Europa tu izgleda kao otok mira, ali to je površno gledanje. Potresaju je gospodarske krize za koje snose krivnju uglavnom oni kojima nikad nije dosta materijalnih dobara. Oni kao da su zaboravili da se Isus rodio u štali, da je Sveta obitelj bila prognana i bez krova nad glavom, da je imala sudbinu kao stotine tisuća današnjih izbjeglica od kojih mnogi, pod prijetnjom gubitka života, kucaju na vratu bogate Europe, iz koje često bivaju izbacivani ili ako osta-

nu iskorištavani, što nimalo nije u duhu Kristove poruke: „Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe“.

No mir nije dovoljan, on mora biti pravedan mir. Hrvati su bili živi svjedoči napravđenoga mira kad su pobunjeni Srbi oteli našoj Republici trećinu njezina teritorija, a Hrvati u Bosni i Hercegovini do danas nisu postigli jednakopravnost zajamčenu Daytonskim sporazumom. Prijetnja deložaćije dijela rezidencije vrhbosanskog nadbiskupa kardinala Vinka Puljića podsjetila nas je na ugrozbe kojima su izloženi hrvatski katolici u toj zemlji. Upravo je Božić pogodan dan da se sjetimo svih gladnih, proganih i neravnopravnih, od kojih neki žive u našoj neposrednoj blizini.

U nekim dijelovima Hrvatske i Bosne i Hercegovine i danas se Božić čestita ne samo ukućanima i onima koje sretnemo na svetoj misi, nego skupine čestitara, tzv. betlehema ili pastira, idu od kuće do kuće pjevajući božićne pjesme i čestitajući svima koje sretnu, a onda dobivaju skro-

mne darove. Taj običaj kao da pomalo izumire, što je velika šteta, jer Božić je blagdan sviju koji vjeruju u Božju poruku, nije dakle samo obi-

teljski nego i zajednički blagdan vjernika. I u mnogim božićnim pjesmama govori se o miru. Samo dva primjera: „Svi na zemlji mir veselje miru, budi polag Božje volje ...“ „U to vreme godišta, mir se svitu navrša ...“ U tim pjesmama moli se maloga Isusa da nam daruje svega obilja, da godina bude plodna itd. Dakle, ne zazire se od blagovanja, Božić nije askeza, ali samo ako se provodi u molitvi, miru, oprštanju i saznanju da je Bog time što je postao čovjekom u osobi Isusa pokazao svoju neizmjernu ljubav prema ljudima. Već dar Božji čovječanstvo nije moglo dobiti. To moraju priznati i oni koji nisu vjernici, posebice danas kad se na svijet nalazi u velikoj krizi, političkom neredu i gubljenju brojnih moralnih zasada. Božić je prilika da se ljudi okrenu bitnijim stvarima nego što su zgrtanja materijalnih dobara i sprazni užici koji vrebaju svuda oko nas. Samo time što čestitamo Božić rječju da nam bude sretan, kažemo mnogo više nego što nam je u prvi mah jasno. U nekih drugih naroda u božićnoj čestitci se govorio o „veselju“, a mi mislimo da je sreća nešto više i potrebitije od veselja. Naravno, dobro je da se poveže jedno s drugim.

*Uživate li
u malim
stvarima?*

BADEL 1862

WEIN-IMPORT DALMACIJA
WEIN-IMPORT DALMACIJA
Laubenhof 5
D-4532 Essen
Tel. +49 (0)20 135 00 48
Lindenstr. 52
D-50674 Köln
Tel. +49 (0)22 123 85 06
www.dalma.de

TRIVO - IMPORT
TRIVO - IMPORT
Weinhandel Colonia
Flotternstr. 57
D-13407 Berlin-Reinickendorf
Tel. +49 (0)30 417 18 551
Tel. +49 (0)30 417 18 552
Fax +49 (0)30 417 20 366
www.trivo-import.de

MAESTRAL
MAESTRAL AG
Giesenstrasse 11
CH-8953 Dietikon/Zürich
Tel. +41 (0)44 743 82 00
Fax +41 (0)44 743 82 01
www.maestral.ch

Neke stvari čine razliku. Naprimjer, Badel Domaci Rum u čaju zagrijat će vas u hladnim zimskim večerima. Isto tako, Badel Domaci Rum svaki kolač pretvorit će u vrhunsku slasticu. Život se doista sastoji od detalja koji stvaraju savršenstvo. Uživajmo u njima.

Sretan Božić i Novu godinu žele vam Badel i partneri!

PRILOG BOLJEM RAZUMIJEVANJU DOMOVINSKE I ISELJENE HRVATSKE

Nije jednostavno vratiti se domovini

Tijekom stoljeća milijuni ljudi iz mnogih krajeva svijeta, od Irske, Sicilije do Hrvatske natjerani raznim nerečama, napuštali su svoje domovine i odlazili u „bijeli svijet“, Ameriku, Zapadnu Europu, Australiju. U vrijeme komunizma odlazak Hrvata iz Domovine bio je posebno intenzivan. Nakon sloma komunizma, u 90-tim godinama prošlog stoljeća mnogo ljudi je počelo razmišljati o povratku, a mnogi su se i vratili. To se događalo u svim bivšim komunističkim zemljama od Rusije, Češke, Madarske i naravno do Hrvatske. Ljudi se vraćaju s velikim, iskrenim očekivanjima, s mnogo entuzijazma i ljubavi prema Staroj domovini. Devedesetih su se vraćali sretni zbog propasti komunizma koji ih otjerao iz zemlje, a sada su se počeli vraćati, jer je kriza zahvatila svijet i među 30.000.000 ljudi koji su u nekada bogatim, zapadnim zemljama ostali bez posla ima sigurno i dosta Hrvata.

Slika Hrvatske

„Prete tri godine moja tvrtka je imala 11 djelatnika. Sada radimo samo moj šef i ja. Eto, to najbolje govori što se u međuvremenu dogodilo s irskim gospodarstvom“, zabrinutim glasom govorio je Frane Mučić, Hrvat zaposlen u privatnoj tvrtki Michael Reilly's Construction. U Irsku je stigao prije pet godina, kada su tekli med i mljeku, a sada je nastupila kriza. Možda će i on

početi razmišljati o povratku.

Iskustva povratnika su različita, a isto tako i razumljiv oprez i okljevanje onih koji razmišljaju o povratku. Naši iseljenici žive u relativno uređenim, gospodarski bogatim zemljama, gdje su osigurali jedan pristojan standard i kod povratka ulaze u zemlju koja je još uvijek za njih velika nepoznanica. Vraćaju se u društvo i gospodarstvo koje je u turbulentnom procesu stvaranja. Komunizam je propao, a novo se društvo izgrađuje velikom mukom, s mnogo problema i pogrešaka.

I seljenici, koji se namjeravaju vratiti, čitajući naše novice i gledajući naše televizije posebno se mogu demoralizirati, jer naši mediji orkestrirano stvaraju zlonamjerno katastrofičnu sliku Hrvatske. Već se zaboravilo kakvo je gospodarstvo bilo prije 1990., ne zna se više što se dogodilo 1990., kakvi su se procesi odvijali u našem tranzicijskom razdoblju, tko ih je sve oblikovalo, pod kakvim smo se utjecajima razvijali. A hotimčeno se ne želi pričati o problemima u ostalim tranzicijskim zemljama. Plasira se slika da smo mi „najgori na svijetu“, da su „svi bolji od nas“, želi se uništiti onaj samouvjereni procesi plasirali su se i kod nas, ali ipak ne u tako krvavom i razaranjem obliku kao u Rusiji.

Nama mediji i političari stalno „pod nos“ stavljaju razne uzore koji su „mnogo bolji od nas“, Irsku kao uzor u gos-

Marijan Ožanić

gora nego ova sada. Ali onda smo vjerovali u sebe.

O tome što se događalo u transformaciji gospodarstva, privatizaciji, stvaranju nove klase u ostalim tranzicijskim zemljama već su napisane vrijedne, debele knjižurine (npr. o Rusiji). Otkriva se kako su razni zapadnjački konsultanti i profesori (tzv. „Dečki iz Chicaga“, Jeffry Sachs i njihov guru Milton Freedman) vodili procese pretvorbe u bivšim komunističkim zemljama, pisali zakone koji su upropastili gospodarstvo, kako su se milijarde dolara isisavale iz Rusije, kako su kriminalci zavladali Rusijom uz potoke krvi, itd. Svi ti isto tako dirigirani procesi plasirali su se i kod nas, ali ipak ne u tako krvavom i razaranjem obliku kao u Rusiji.

Vjerojatno će biti najviše onih koji žele svoj posao i zaposlenje vani zamijeniti sličnim poslom u Hrvatskoj. Nažalost, dolaze u zemlju u kojoj ima mnogo nezaposlenih i koju više ne poznaju. A zbog problema na koje naila-

umirovljenik – koji s vraća da umirovljeničke dane provede u Domovini.

Mogućnosti za povratak

I kako da se u svemu tome snade naš čovjek iz Iseljene Hrvatske koji se želi sa svojom obitelji vratiti kući, zaposliti se, raditi, dobivati plaću i normalno živjeti. Kakve mogućnosti ima?

Ja dobro poznam hrvatsko gospodarstvo, a poseb-

no hrvatsko poduzetništvo, znam kako poduzetnici osnivaju svoja poduzeća, u kavim uvjetima rade i kako posluju. Pola svog radnog vijeka radio sam u velikim poduzećima, a drugu polovicu vezan s poduzetništvom kao direktor Tehnološkog parka Zagreb koji je sada postao Razvojna agencija Zagreb - TPZ d.o.o. Naš tehnički park je po rezultatima sigurno najbolji u Srednjoj Europi, naši poduzetnici izvoze svoje visokoteknološke proizvode u 48 zemalja svijeta, imaju 11 patentova i pokazuju kako se hrvatsko gospodarstvo može razvijati. Kada vidim te mlade, pametne, vrijedne ljude, koji rade „dan i noć“, bore se na tržištu u nevjerljivo teškim uvjetima i pobijedu, ja sam optimist. I ne bojim se za budućnost Hrvatske (naravno, ako sam sebe nećemo upropastiti).

Možemo reći da povratnik u Hrvatskoj može biti:

zaposlenik u nekom poduzeću (kao što je bio vani)
vlasnik (vlasnica) poduzeća, poduzetnik

umirovljenik – koji s vraća da umirovljeničke dane provede u Domovini.

Vjerojatno će biti najviše onih koji žele svoj posao i zaposlenje vani zamijeniti sličnim poslom u Hrvatskoj. Nažalost, dolaze u zemlju u kojoj je deset godina u Italiji radila na televiziji. Sada je tamo dobila otkaz i vratila se u Hrvatsku. Vjerovala je da će joj njezino znanje i iskušto omogućiti da lako nađe posao. Nije išlo kao što je očekivala i postala je ogorčena. Zanimljivo je da nije bila ogorčena na Italiju u kojoj je ostala bez posla, već je bila ogorčena na Hrvatsku u kojoj nije odmah mogla dobiti posao. Vidio sam dosta mlađih, obrazovanih, ljudi koji su se vratili u Hrvatsku i zaposlili u državnim službama, institucijama ili poduzećima. Ne sumnjam da svojim znanjem i iskustvom doprinose radu tih organizacija. Ali bih opisao jedan drugačiji slučaj. U novom tehničkom parku za direktora je postavljen naš znan-

stvenik, sveučilišni profesor koji je gotovo cijeli svoj radni vijek proveo na raznim fakultetima u inozemstvu. Naivno se očekivalo da će njegovo stručno znanje biti pravo rješenje za razvijanje poduzetništva na sveučilištu. Narančno, on o poduzetništvu nije imao pojma, a još manje o potrebama i mogućnostima Hrvatske na području transfera tehnologije iz znanosti u poduzetništvo. Kao što se i moglo očekivati doživio je neuспех. Ali to je manji problem. Veći je problem u tome što on sada svugde priča da je žrtva i da nije uspio, ne zato što je bio nesposoran za taj posao, već zato što je Hrvatska „takva i takva“ i nije vrijedna njegovog znanja i sposobnosti. Takvih primjera ima mnogo.

Posebna su priča oni koji žele uložiti svoj kapital u Hrvatsku.

Čujemo o velikim problemima koje ulagaci imaju kada žele uložiti u Hrvatsku.

Svi očekuju da će biti oslobođeni poreza, da će im sve odmah ići na ruku i da će biti lako. Međutim, u biznisu nije ništa lako. Sada dolazimo na teren koji je meni najbliži – teren poduzetništva. Čujemo kako mnogo prigovora kako je u Hrvatskoj teško osnovati poduzeće, da treba jako mnogo papira i da to tako dugi traje. To je mantra koja se voli ponavljati. Međutim, u Hrvatskoj se poduzeće osnuje lakše i brže nego što se dobije osobna iskaznica.

Nisam nikada čuo poduzetnika da se na to žali. Ali pravi problemi su nelikvidnosti, korupcija i uvozni lobi, koji čine tri zla koja uništavaju poduzetništvo. S time se poduzetnici suočavaju. Međutim, i pored svih tih problema u Hrvatskoj je osnovano preko 150.000 novih privatnih poduzeća i obrta, koji se bore na tržištu, teško im je, ali i daje rastu i razvijaju se i slijede svoj san. Ako to mogu Hrvati koji su došli iz komunizma ili su rođeni u vrijeme tranzicije i rata, a onda to mogu sigurno i Hrvati koji su iskustvo i znanje stekli u Njemačkoj i ostatim kapitalističkim zemljama. I ti „iseljeni Hrvati“ imaju i veliku prednost, osim većeg kapitala koji mogu uložiti, u tome što poduzeće koje će osnovati u Hrvatskoj mogu lakše povezati sa zapadnim tržištima koje dobro poznaju. Znači, sigurno da nije lako, ali velike mogućnosti postoje i u Hrvatskoj su potrebnii Hrvati iz seljeništva koji će te mogućnosti iskoristiti. A oni koji se još uvijek neće odlučiti za povratak, dovoljno je da i da je iskreno i snažno vole svoju staru domovinu Hrvatsku, svim srcem i dušom svojom. I to znači kako mnogo i predstavlja temelj onog stoljetnog čvrstog i trajnog mosta koji spaja domovinsku i iseljenu Hrvatsku.

FRA ILIJA BARIŠIĆ - 39 GODINA MISIONAR U AFRICI

Misionar u opustošenoj zemlji

Stjepan Starčević

„Sjećam se razgovora s fra Ilijom Baraćić za Ramski vjesnik, sad već davne 1995. godine koji je tada rekao: Dolaskom u Ramu imao sam trostruki osjećaj, radosti i ponosa što se vraćam u svoj kraj koji je konacno slobodan i vjerski i nacionalno. Vidiš nacionalne zastave, grbove, simbole. Drugi osjećaj je tuge, srušene i spaljene kuće. Mnogo nepoznatih osoba, izbjeglica, prognanih. Treći osjećaj je proizašao iz razgovora s Ramcima. Kada slijedeći put dodem nakon tri ili četiri godine što će naći u svojoj rođnoj Rami?“

Fra Ilija Baraćić je trideset i osam godina misionar u Demokratskoj Republici Kongo (prijašnja imena Zair i Kongo-Kinshasa), državi u središnjoj Africi.

Trenutno se fra Ilija nalazi u pokrajini Kivu, župa Kimbulu. U ratom opustošenoj zemlji bio je i ranjan, ali to ga nije sprečilo da i dalje radi za dobrobit tamošnjeg stanovništva. Povučen i skroman nije mogao odbiti tko na koji po redu razgovor na temu njegovog tridesetosmogodišnjeg misionarskog rada u Kongu.

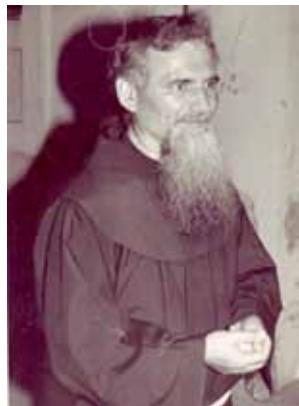
Kada su došli prvi hrvatski misionari u Kongo?

Naši misionari su u Kongu od 1970. godine. Prvi misionari su poslani od franjevačke provincije Pesvetog Otkupitelja iz Splita. Oni su došli u pokrajini Kivu, nadbiskupija Bukavu. Tada se Kongo zvao Zair. Ja sam došao 1972. godine na malu Gospu u grad Bukavu, u misiju Burhal. Tamo sam prošao više misija i 2005. po želji poglavara, pošao u nadbiskupiju Butembo - Beni, u mjesto Kimbulu, gdje smo otvorili župu sv. Josipa. Bio je to povijesni događaj. Svečano otvorene župe bilo je 2006. kada se slavila 100. obljetnica dolaska prvih misionara u Kongo. Župa u Kimbulu je prvi put otvorena 1925. godine, ponovno zatvorena 1930., sve dok mi nismo došli 2005. godine.

Kakva je bila tada situacija u zemlji?

Tada je bilo mirno i dobro. Zemlja je bila prilično razvijena i socijalno dobro uređena. Država je brinula o školama. Radnici su bili dobro plaćeni, mnogi radnici iz naše župe radili su na plantažama čaja i kinkine (Cinchona pubescens) iz koje se dobija kinin koji se koristi u medicini kao lijek protiv malarije). Plantaže su držali pretežito bijelci (Belgijsaci). Kongo je bio belgijska kolonija, prvo u vlasništvu belgijskog kralja Leopolda, a 1907. on je predaje u ruke belgijskoj državi.

Postoje mnoge sličnosti u

Kako se postaje misionar?

Svećenik, misionar se najprije priprema za taj posao. Uči nekršćanske religije (islam, budizam, afrički animizam), zatim uči službeni jezik zemlje u koju ide i plemenski jezik plemena u kojem će živjeti. U Kivu imamo 30-tak jezika i plemena.

Kakvi su vjerski obredi u Kongu. Da li ti obredi imaju i nekih elemenata tradicionalnog vjerovanja?

Pošto dva obreda u Kongu. Naime Kongo je od Vatikana dobio dozvolu da se misa može služiti i po zairskom obredu. Specifičnost je u tome da se neki elementi njihove kulture unose u taj obred. Na taj način se mijenja demografska slika jednog naroda. Mnogo djece u tim ratovima gubi život. Uništavaju se obitelji. Mladež se truje mržnjom i tu je mržnja jako teško iskorijeniti. Na taj način sukobima nema kraja, što za sobom povlači potrebu za međunarodnom vojskom. S tom vojskom dolaze i drugi koji otvaraju svoje urede i svojim uticajem pokušavaju nametnuti svoj način razmišljanja. Dolaze i mnoge vjerske sekte.

Kakav je odnos prema djeци kad se vrati u svoje sredine odakle potiču?

Mi po župama tu djecu primamo i za njih otvaramo zanatske škole. Međutim veliki je problem što toj djeci nedaju da se vrate kući. Njihovi ratni šefovi primaju plaću za rat od nekoga i oni ne dozvoljavaju djeci vojnicima da odu. Tačku djecu koja žele da odu iz tih jedinica ubijaju, odnosno jednostavno ih likvidiraju.

U nekim Afričkim zemljama postoji problem albino djece. Kakva su vaša iskustva na tom polju?

U sredini gdje živim to je manje izraženo, ali postoji toga i kod nas. Takva djeca ne idu u grad, ne pojavljuju se u javnosti. Mi u župi pokušavamo na pozitivnim primjerima pokazati da je to Božji dar, međutim postoje organizacije

gdje vratiti. Tu vidim isti program rata kao na Balkanu. Postoji još jedan fenomen vezan za masovna silovanja. Naravno da je bilo jako mnogo silovanja, ali zahvaljujući međunarodnim organizacijama taj se broj napušta. Službenici u tim organizacijama daju po 50 dolara svakoj upisanoj silovanoj ženi, a 50 dolara dobijaju oni kao proviziju. I jedna i druga strana imaju ekonomsku korist od tih upisa, pa mislim da se mnoge žene prijave radi novca, a službenici u tim humanitarnim organizacijama na taj način pravdaju povjerenju im sredstva.

Pričali ste da se mnogo ljudi bavi poljoprivredom. Da li je ta zemlja kultivirana za poljoprivrednu proizvodnju?

Dok je Kongo - tada Zair - bio kolonija sve je to bilo kultivirano. Izvozili su kavu, čaj i kinkin. Nedjeli 70-tih godina Mobutu je Zair - Zairinizaio, što znači da je sve plantaze da se domaćem stanovništvu (šef je mogao biti Zairac, a bjejac samo njegov savjetnik). Većina bjejaca nije htjela pod tim uvjetima raditi, a Zairci su bili nekvalificirani za taj poslov, pa su mnoge plantaze propale. Pojavila se inflacija i novac je postao bezvrijedan. Kasnije je došao rat i na taj način je skoro potpuno uništena poljoprivredna industrija. Da bi ljudi izgradili zemlju i preuzeći industriju u svoje ruke potrebno je da idu u školu i da se školuju. Škole se plaćaju, a većina stanovništva je siromašna pa tu imamo još jedan problem. Mi u župi iz humanitarne pomoći koju dobijamo iz inozemstva, većim dijelom iz Hrvatske, gradimo škole i trudimo se kako je to moguće da djeca završe osnovno i srednje školovanje. Takođe pomažemo da djeca iz našeg kraja idu na fa-

kultete, kako bi ta djeca jednog dana pomogla svojoj zemlji. Kongo je bogata zemlja prirodnim bogatstvima (zlatno, dijamanti, bakar, kobalt). Svako od nas ima u svom džepu malo Konga, jer se mobilni telefon ne bi mogao zamisliti bez tantala koji se dobija iz rude coltan, a ona se vadi u Kongu.

Što se jede u Kongu?

Jelo zavisi od kraja u kojem se živi. U centralnim pokrajinama najviše se jede pura od kukuruza. U Kivu, gdje ja živim najviše se jede manjok. To je biljka od koje se pravi kaša kao pura, a nekada se miješa manjok s kukuruzom.

Kad se jede meso?

Meso se jede kad je neka fešta. Jede se kozje, kokosje ili zečje meso. Plemenata koja se bave lovom jedu i meso divljih životinja. Postoje i plemenata koja se bave uzgajanjem krava, pa onda jedu i njihovo meso. Za svadbu redovito kolju i svinju.

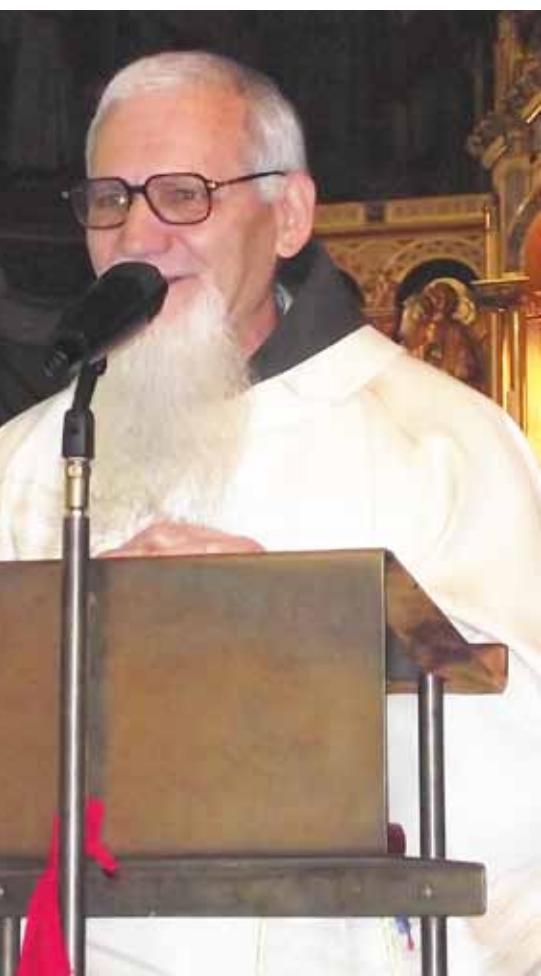
Kako to da se na Ekvatoru mogu uzgajati i svinje?

Ekvator prolazi kroz našu župu. Ali pošto smo mi na velikoj nadmorskoj visini (1750. m), klima je blaga i mogu se uzgajati i svinje. Temperatura je ugodna, kiša pada svaki dan, ali je zemlja isprana i bez umjetnih gnojiva usjevi su vrlo ograničeni.

Poznato je da mi kao narod jako mnogo volimo sport. Koji se sport igra u Kongu?

Najviše se igra nogomet. Mnoga djeca znaju za Sukera i druge poznate nogometare. Malo ih se bavi boksom, a drugih sportskih disciplina skoro da nema.

Pričali ste da se toj zemlji najviše može pomoći kroz školovanje njihove djece. Imate li neku ideju kako to provesti u djelu?

Fra Ilija Barisic, rođio se 12. lipnja 1942. od roditelja Ivice i Marte r. Čališ u mjestu Gmičima, župa Prozor. Osnovnu školu pohađao je u Prozoru, srednju u Zadru. Ulazi u franjevačku provinciju sv. Jeronima u Zadru i polaže redovničke zavjete. Bogoslovni studij završava na franjevačkom učilištu u Firenci u Italiji, gdje je 1969. zaređen za svećenika. 27. kolovoza 1972. fra Ilija odlazi u misije u Afriku.

VIŠNJA STAREŠINA, REDATELJICA I NOVINARKA, SNIMILA DOKUMENTARNI FILM "ZABORAVLJENI GLAS"

Film o Siniši Glavaševiću je priča o obrani, padu i okupaciji Vukovara

Razgovarao Ivica Radoš

Višnja Starešina, redateljica i novinarka, u Hrvatskoj je postigla veliki uspjeh svojim najnovijim dokumentarnim filmom „Zaustavljeni glas“, koji se bavi sudbinom Vukovara kroz sudbinu poznatog hrvatskog novinara Siniše Glavaševića kojeg su, uz još 250 ranjenika, na Ovčari ubili agresori – pripadnici JNA i četničkih vojski. Višnja je svojim najnovijim filmom ostavila Hrvatsku bez daha i posramila službeni Zagreb koji zapostavlja nacionalnu povijest.

Kako je došlo do ideje o dokumentarnom filmu o Siniši Glavaševiću?

Ideja se naprosto dogodila. Bila sam u Vukovaru, na na osamnaestu godišnjicu pada i okupacije grada 2009. godine, zajedno s Zoranom Šan-gutom, koji je 1991. Godine kao Vukovarac i nesudjeni bručo Zagrebačkog sveučilišta te ratne jeseni postao jedan od anonimnih branitelja grada, potom jedan od anonimnih logoraša u srpskim logorima, a danas je menadžer i predsjednik Udruge pravnika Vukovar '91. Dojmio me se njegov moto društvenog angažmana, kao bivšeg logoraša u srpskim logorima : „Mi nismo preživjeli da bismo danas štijeli.“

Gledala sam te tisuće ljudi koji iz cijele Hrvatske slike godine dolaze u Vukovar odati počast, koji u prevlada-vajućem javnom diskursu već pomalo bivaju poimani kao kategorija nostalgičara koja će s vremenom prestati dolaziti, jer se polako prazni sadržaj tog dolaženja, gubi se energija... A tko je bio ona motivirajuća energija opstanka i obrane grada? Siniša Glavašević. Tako se spontano dogodila ideja da do sljedeće obljetnice pada i okupacije grada pokušamo napraviti kratki, tri-

desetminutni, dokumentarni film o Siniši Glavaševiću, koji bi mlađoj generaciji približio priču o obrani, padu i okupaciji Vukovara. Koji bi im pokazao zašto njihovi roditelji svake godine, na obljetnicu pada dolaze u Vukovar. U samoj realizaciji filma mnogo nam je svojim entuzijazmom i angažmanom pomogao Zvonko Milas, koji je te 1991. također sticajem okolnosti postao ratnik, branitelj Vukovara, a danas vodi UHBDDR (Udruga hrvatskih branitelja i dobrovoljaca domovinskog rata).

Zato

Jeste li htjeli ispričati priču o sudbini Vukovara kroz priču o sudbini Siniše Glavaševića?

U početku je to zaista bila ideja o kratkom dokumentarnom filmu o Siniši. Jer moram priznati, iako sam se kao novinarka dosta bavila i Domovinskim ratom i haškim sudenjima za ratne zločine, mnoge sam stvari počela otkrivati pripremajući dokumentarac o Siniši Glavaševiću. Zapravo, pokazalo se koliko je (i) Vukovar prekriven mitovima i zaboravom, koliko je i ta epizoda Domovinskog rata ostala neistražena. Započevši istraživanja ubrzo je postalo jasno da je nemoguće napraviti vjerodostojan film o

Siniši Glavaševiću, a da da se u njemu ne pokaže kontekst velikosrpskog projekta, kontekst opsade i obrane Vukovara, kontekst tadašnje europske politike i kontekst Ovčare. I tako je film spontano rastao...

S kojim si se preprekama susretala prilikom rada na filmu?

Možda je nezahvalno i nepragmatično govoriti o preprekama u trenutku kad je film završen, prikazan i kad je tako dobro primljen. Međutim, željela bih zbog budućih sličnih projekata reći da je ovakav film u aktualnom hrvatskom sustavu bilo moguće realizirati samo ako ste dovoljno uporni, da ne kažem dovoljno „ludi“, da se upustite u projekt koji je protivan sustavu i ako nadete dovoljan

broj jednako upornih „ludaka“ koji će vas u tome podržati. Naime, ozbiljna istraživačka političko-povjesna dokumentaristica, nije dosad prepoznala da je poticanje i potpora političko-povjesne dokumentaristike zadatak sustava. Koliko ste dugo radili na filmu?

Zapravo točno godinu dana. Može izgledati dugo s obzirom na naše kriterije, prema kojima se dokumentarni film svodi na proširenu reportažu. Ali dokumentarci sličnih gabarita se u zapadnim produkcijama pripremaju barem dva do tri puta dulje, sa mnogo brojnjom ekipom i mnogo puta višim budžetom. Moja je prednost bila što sam se i prije bavila tom tematikom, što sam znala barem

dovoljno istražene povijesti, gdje što tražiti.

S koliko ljudi ste razgovarali?

Zaista nisam brojila. U svakom slučaju broj ljudi s kojima sam razgovarala u pripremi filma je višestruko veći od broja sugovornika koje ste vidjeli u filmu. Opsežno novinarsko istraživanje je bilo osnova iz koje se iskristalizirala sama filmska priča. Ali to se tako radi.

U kojoj mjeri i je li uopće država, Ministarstvo kulture, podržalo vaš projekt?

Lagala bih da kažem da mi nismo imali podršku. Nitko nije rekao da mu se projekt ne sviđa, svi su rekli „super“. Ali kad treba dati prvu krunu suočite se s problemom: to nije u njihovom sustavu. Suočite se s lažnim obećanjima pa i s

pokušajima opstrukcije projekta... U takvom kontekstu obratila sam se predsjednici Vlade, gđi Jadranki Kosor, s molbom da podrži projekt. I predsjednica Vlade nas je, zaista, vrlo brzo primila, podržala projekt, prvu finansijsku podršku smo zapravo dobili od Vlade. I pomisili biste,

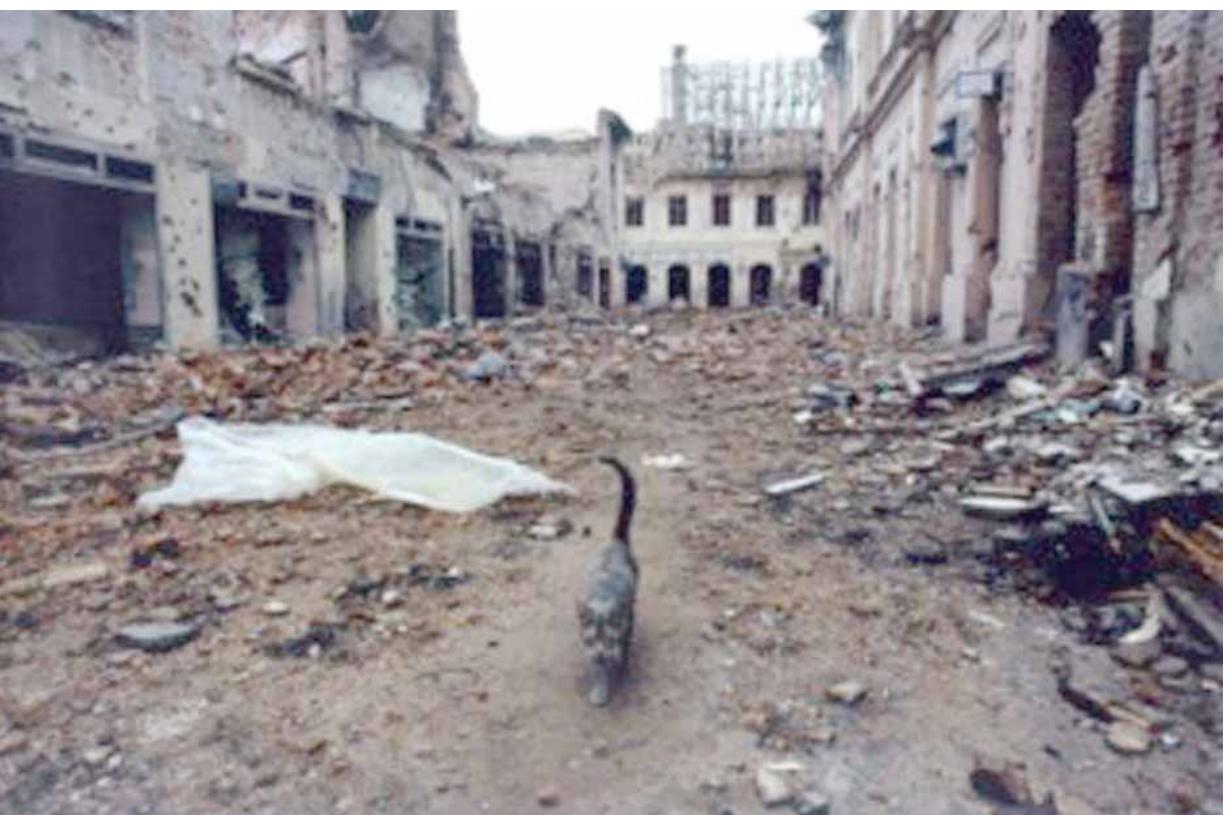
problem je riješen, Vlada vas je podržala, vi ste državni projekt, svi će se poslije toga natjecati u podršći! Ali nije bilo tako. Stoga bih opet željela naglasiti – Hrvatska mora osigurati sustavnu podršku svojoj povjesno-političkoj dokumentaristici, ako državna politika nije prepustiti pišanje povijesti svojim političkim i ratnim protivnicima.

Koliko se moglo vidjeti, mnoge stvari u filmu hrvatskoj javnosti su posve nepoznate bile?

I meni su mnoge stvari bile nepoznate. Jer, nitko se time nije sustavno bavio, nitko nije istražio temeljne činjenice, već se, radije, recikliraju mitovi. Koji su, nerijetko zasnovani na protivničkoj, poglavito KOS-ovoj propagandi.

Zašto se toliko šutjelo o Vukovaru?

I ja pokušavam naći odgovor na to pitanje. Nelogično je da grad koji je imao sve predispozicije da postane suvremena europska paradigma ratne destrukcije, izvan hrvatskih granica uopće nije prepoznat kao mjesto stradanja, da nije postao dio kolektivnog europskog pamćenja. Možda se to događa zato što oni koji su rušili Vukovar danas upravljaju „istinom“ o njemu, uklapljenom u europske standarde. Odnosno zato što Hrvatska nije država u punom smislu te riječi, država koja prepoznaće i štitи svoj nacio-

nalni interes, koja njeguje svoje povijesno pamćenje.

Tko je odgovoran za to što se tek nakon 19 godina podiže optužnica protiv nalogodavca i organizatora pokolja ranjenika i vojnih zarobljenika na Ovčari?

Ne bih sudila. No Hrvatska evidentno ne fukcionira kao država, kao sustav koji štiti i promovira svoj nacionalni interes. Nije li sramotno da je Siniša Glavašević, glas otpora Vukovara sveden na broj, broj 191, između ekshumiranih 200 tijela na Ovčari, da se država kao sustav nije pobrinula barem da razjasni uzrok njegove smrti, a kamoli uzroke smrti preostalih 199 ljudi iz masovne grobnice Ovčara. To je širokogrudno prepusteno Haaškom i beogradskom sudu. Na drugoj strani međunarodna je zajednica činila sve da otkloni krivnju sa sebe za nedjelovanje u Vukovaru. A strukture bivše JN A i srpske vlasti su se posebno trudile da istinu zamute i promoviraju teoriju izjednačenih krivnji i svoje nevinosti.

Zbog potreba rada na filmu putovali ste i u Francusku te razgovarali sa strancima, svjedocima događaja u Vukovaru.

Ne samo u Francusku, putovala sam i u druge europske države, kontaktirala sugovornike koji su imali veze s Vukovarom, evakuacijom bolnica i Ovčarom, kako bih mogla rekonstruirati priču. Ali to se tako radi. Osobno, bilo mi je vrlo dirljivo razgovarati s Ljudima, koji su tako daleko od Hrvatske i nisu Hrvati, a koje i danas, dvadeset godina poslije, muče slike iz Vukovara, ispitivajući, propitivanje vlastita djelovanja, djelovanja svojih država... A u nas kao

Ideja se naprosto dogodila. Bila sam u Vukovaru, na osamnaestu godišnjicu pada i okupacije grada 2009.

da je to sramota za jednog nadri-menadžera ili nadri-politicara.

Stječe se dojam da smo narod koji doista zaboravlja?

Narod koji ne zna misliti. Ne zna upravljati državom pa nužno i zaboravlja. Jer tako je lakše i jedostavnije.

Kakvo smo mi društvo ako novinarka ili redateljica mora razjasniti sudbinu ljudi na Ovčari?

Otužno. Otužno društvo i neorganizirana i neuspostavljena država. A što se istine o Ovčari tiče, tu još ima prostora za mnogo novinara i mnogo redatelja. Kad bi i Državno odvjetništvo slijedilo taj trag, možda bi se, nakon devetnaest godina zaborava godina još i moglo nešto učiniti.

Kakve su bile reakcije na vaš film u Hrvatskoj?

Sjajne. Osim što je u pisanim medijima, izveo „Večernjeg lista“, uglavnom prešutio.

Kako su reagirali bivši okupatori na film?

Nisam primjetila da su reagirali. Ali njihova šutnja je pravno očekivana i logična reakcija. No zanimljivo je da i mainstream hrvatski mediji slijede tu logiku. Kao da je nebitno da je likvidacija na Ovčari bila planirana u samom vrhu KOS-a, da je stroj za li-

Višnja Starešina je 1983. diplomirala politologiju na U Zagrebu, nakon čega počinje raditi u Večernjem listu i povremeno u tjedniku „Danas“. Od 1992-2001 bila je diplomatska dopisnica i vanjskopolitička analitičarka „Večernjeg lista“, pratila je međunarodne mirovne pregovore o Hrvatskoj i BiH, od 1994-1997. bila stalna dopisnica „Večernjeg“ akreditirana pri UN-u u Ženevi, posebna izvjestiteljica iz Međunarodnog kaznenog suda u Haagu, višekratni sudionik međunarodnih skupova o stabilizaciji i razvoju Jugoistočne Europe npr Wilton Park (Velika Britanija), Institut za sigurnost i nacionalnu obranu (Pariz). Bila je od 1994-2004 stalna kolumnistica „Večernjeg lista“, a 2001 – 2002. – urednica vanjske politike te 2002 – 2003- zamjenica glavne urednice u Večernjem listu. Od 2004 je samostalni novinar, politička kolumnistica u business-magazinu „Lider“.

Do sada je objavila knjigu „Vježbe u laboratoriju Balkan“ o tome kako su velike sile upravljale krizom nakon raspada bivše države. Ta knjiga na primjerima suđenja bosanskohercegovačkim Hrvatima u Haagu pokazuje koliko politika upravlja tim sudom. Starešina je autorica i dokumentarnog filma „Treći pohod“ o infiltraciji al-Kaide i radikalnog islama u BiH pod paravanom rata (1992-1995) i njihov odnos prema Hrvatima, katolicima u BiH, ali film nikad nije pokazan na HTV.

NAJTECANJE PJEVAČA IZVORNE GLAZBE

Opet se natječu pjevači amateri u Hamburgu

Božićni domjenak koji je za svoje članove, goste i prijatelje pripremila Bosansko-hrvatska folklorna zajednica „Jure Sušić“ iz Hamburga bio je prigoda za druženje i razmjenu polona. Osim članova udruge božićnom domjenku je nazočio i visoki gost iz Zagreba o. Anto Gavrić, provincial Hrvatske dominikanske provincije, voditelj HKM u

Hamburgu, p. Mirko Jagnjić, i članovi raznih drugih Udruga iz Hamburga i okolice. Već sada članovi i vodstvo Udruge pripremaju nove projekte. Nakon božićnih i novogodišnjih blagdana Bosansko-hrvatska folklorna zajednica organizira tradicionalno natjecanje pjevača amatera izvorne glazbe u petak, 14. siječnja u misijskim prostorijama u Hamburgu. Početak natjecanja je u 19 sati, pobednike očekuju vrijedne nagrade. Organizatori pripremaju i bogatu tombolu.

Uzaj je 5 eura. U cijenu ulaznice uključene su dvije tombole. Prijave se primaju do 7. siječnja kod predsjednika Udruge, Peje Zubak na tel. 040 - 7892798. i kod Baruše na tel. 0176 - 49037569. (pz)

Svim našim putnicima želimo sretan Božić i uspješnu Novu godinu

4 x dnevno Frankfurt - Zagreb

4 x dnevno München - Zagreb

svaki dan Frankfurt - Split

3 x tjedno Frankfurt - Dubrovnik

4 x tjedno München - Split

povratni letovi već od 99 EUR*

*Konačna cijena za kupnju na web stranici Croatia Airlinesa za let na liniji München - Split - München.

Broj mesta po navedenoj cijeni na svakom letu je ograničen.

HUMANITARNI BOŽIĆNI KONCERT ZA POMOĆ MATIJASU ĐEREKU Pomožimo Matijasu

Tridesetšestogodišnji Matijas Đerek, rodom iz Roškog Polja, Bosna i Hercegovina živi u Essenu. Na žalost, lijecnici su početkom ove godine kod Matijasa otkrili neurološku bolest koja se zove ALS, amiotrofična lateralna skleroza. U svojoj nogometnoj karijeri Matijas je igrao za drugoligaški klub Rot Weiss iz Essena, NK Croatia, 70 Düsseldorf Futsal i mnoge druge nogometne klubove. Matijas je oženjen i ima dva sina, koji su mu tako sam kaže najveća potpora u ovim teškim trenutcima, isto kao i njegovi mnogi prijatelji iz Essena, Düsseldorfa i cijele pokrajine Sjeverne Rajne i Vestfalije koji ga poznaju. Humanitarni koncert za pomoć teško bolesnom Matijisu Đereku održat će se u nedjelju, 19. prosinca u katedrali u Essenu. Koncert će početi u 18 sati, nakon sv. mise na hrvatskom jeziku. Na koncertu će glazbenici iz domovine i iseljeništva zapjevati božićne i duhovne pjesme uz pratnju isključivo akustičnih instrumenata (gitaru, klavir, violinu, kontrabas, flauta).

Do zaključenja ovog broja dolazak su potvrdili sljedeći glazbenici: Romano Sole, dvostruki dobitnik nagrada „Večernjakova domovnica“ za najboljeg hrvatskog glazbenika u iseljeništvu, 2007. i 2009. godine i Nicole Jukić, dobitnica nagrada „Večernjakova domovnica“ za najbolju hrvatsku pjevačicu u iseljeništvu 2007. godine.

- Očekujemo da će svoj doseg potvrditi i Mate Bulić, najpoznatiji hrvatski glazbenik u iseljeništvu, Marijana Zovko, skladateljica i pjevačica duhovne glazbe, Marija Vidović, hrvatska opera pjevačica, Marlene Priskić, pijanistica, Ivana Zahirović, flautistica, Tomislav Butorac, violinist, i još nekoliko poznatih hrvatskih glazbenika – rekla je Nicole Jukić. (ms)

Groß- und Einzelhandelsimporte von Weinen
Spirituosen, Lebensmittel aus Kroatien
Gastronomieservice
Anka und Marko Dabro

Autohaus MAX
Hamburg
Inh. Ivica Mirković

Finanzierung ab 5,9%

- Ankauf / Verkauf
- An / Abmeldeservice
- Finanzierung / Leasing
- Dekra Siegelprüfung
- Garantie 12 / 24 Monate
- Kommission / Inzahlungnahme
- Export / Transport - Weltweit
- Erstellung von Ausfuhrbescheinigungen

Bargteheimer Strasse 14 • 22143 Hamburg
Telefon: 040-254 828 40 • www.autohaus-max-hamburg.de

Finanzierung / Leasing

DEKRA SIEGEL Prüfpunkte

Kraftfahrzeug Garantie

Mercedes-Benz C 200 CDI
DPF Avantgarde, EZ:10/2007,89.Tkm,
100 KW LEDER,NAVIGACIJA,Klimatronic,PTS,1.
Hand,uvn. EUR 19.999,-MwSt.awb.

VW Golf V 1.9 TDI DPF
Tour-Edition,EZ: 4/2007, 125.Tkm,
77 kW,5.Türen,Klimatronic,6.Gg,Nav,Er-
ste Hand uvn. EUR 9900,-MwSt.awb

Mercedes-Benz E 220 CDI
Elegance,DPF,EZ:05/2008,125 KW,113.Tkm
Klimatronic,NAVIGACIJA,PTS,1.Hand,uvn.
EUR 19.999,-MwSt.awb

Opel Vectra 1.9 CDTI
DPF,Caravan, Edition Plus,EZ:10/2008,110 KW
125.Tkm, Automatik,LEDER,Klimaautomatik
NAVIGACIJA,PTS,1.Hand,uvn.EUR 11.999,-MwSt.awb

Wein-Import DABRO

Čestit Božić i sretnu 2011 godinu želi Vam

Groß- und Einzelhandelsimporte von Weinen
Spirituosen, Lebensmittel aus Kroatien
Gastronomieservice
Anka und Marko Dabro

Sternstrasse 67
20357 Hamburg
Telefon 040 / 4 39 58 45
Telefax 040 / 4 39 17 06

VATROSLAV ZRNO

RECHTSANWALT

kanzlei@rechtsanwalt-zrno.de
www.rechtsanwalt-zrno.de

Beethovenplatz 1-3
60325 Frankfurt
tel: 069/36 60 30 26
fax: 069/36 60 30 27

MONTMONTAŽA d.o.o.
Rheinstr. 7
D-80803 München

Tel.: + 49 (0) 89 / 311 43 68
Fax: + 49 (0) 89 / 311 59 02
E-Mail: info@montmontaza.de
Internet: www.montmontaza.de
Aufzugsbau, Rohrleitungsbau, Stahlbau

Blagoslovljen Božić i sretna Nova godina!

GUNDINCI MONTAŽA d.o.o.

Pfluggasse 1, 75015 Bretten
Tel.: 07252 – 963 87 40
Fax: 07252 – 963 87 41
E-mail: gm-bozanovic@t-online.de
www.gundinci-montaza.hr
Rohrleitungsbau, Industrieanlagen, Montage, Schweißtechnik
Blagoslovljen Božić i sretna Nova godina!

KRO-TRAUBE WEINIMPORT

JOSEPH-MARIA-LUTZSTR.6

D-85276 PFAFFENHOFEN

a.d.ILM

Fon: 49 8441 8591088

Fax: 49 8441 8591080

e-mail: info@kro-traube.de

PRODAJEM DVA APARTMANA
(kat i potkrovje) kao jednu cjelinu, ukupno 101,20 m²,
u najljepšem dijelu dalmatinske rivijere, u Pirovcu,
300 m od plaže

Cijena: 1300,- Eura po m²
Tel. 00385 - (0)91 383 - 5237
0049 - (0)7433 - 23711
Može se pogledati na www.pirovac.at

RAZGOVARALI SMO S PATEROM DR. MIJOM NIKIĆEM, PSIHOLOGOM I PROFESOROM NA FILOZOFSKOM FAKULTETU DRUŽBE ISUSOVE U ZAGREBU

Nasmiješi se onome koji je tužan i Božić će već biti bolji i ljepši

Marina Stojak

Jedno jednostavno pitanje za početak, kako analizirate današnji svijet, može li se reći da se kod mnogih ljudi izgubila vjera i pouzdanje u Boga?

Današnji svijet je u velikoj krizi, ne samo onoj ekonomskoj, nego prije svega u moralnoj ili duhovnoj krizi. Pravu istinu o duhovnom stanju današnjeg svijeta izrekao je kardinal Ratzinger, ustvrdivši da živimo u svijetu u kojem nema više apsolutnih vrijednosti. Samo dan prije nego što je izabran za Papu Benedikta XVI., on je rekao: „Relativizam se pokazuje kao jedino stajalište koje odgovara današnjem vremenu. Stvara se dakle diktatura relativizma...“ Diktatura relativizma koja ne priznaje i ne prihvata postojanje univerzalnih objektivnih vrijednosti stvara generaciju mlađih, ali i starih dezorientiranih osoba, koje nemaju više pravih uporišta u svome životu. Spomenuta dezorientacija je danas vidljiva u raznim područjima ljudskog života: u religioznom životu, u seksualnoj identifikaciji te u konformizmu, koji odbacuje primat Božjeg autoriteta. Što se tiče duhovnog i religijskog gibanja, može se primijetiti kako se umnažaju razne vjerske

sekte, ali se umanjuje broj istinskih vjernika koji imaju pravu sliku Boga koji nas neizmerno voli, ali i očekuje da živimo razumno, pobožno i pravedno u svijetu u kojem je On stazio.

Današnji čovjek često gubi smisao života, udaljuje se od pravih vrijednosti, kako ga vratiti i pokazati mu da je pravi smisao u Kristu?

Istina je da mnogi smatraju zdravlje najvećom vrednotom u životu. Međutim, vidimo kako je i samo zdravlje prolazno. Čovjek mora jednom umrijeti, pa makar bio i zdrav. Koliki gube život zdravili, u prometnim nesrećama, sve se u tren promijeni. Život nam je strahovito ugrožen. Tek vjerom u Isusa Krista moguće je osmislići svoj život i umiriti ljudski duh koji se ne zadovoljava polovičnim odgovorima. Isus je otkrio čovjeku istinu o Bogu i istinu o čovjeku. Bog je naš dobit Otec koji nas je stvorio i koji nas čeka u svome kraljevstvu, a čovjek je ljubljeno dijete Božje koje je zarobljeno grijehom i zato nužno treba otkupljenje i spašenje. Isus Krist je jedini Spasitelj čovjeku jer je On Bog koji je postao čovjekom. Svojom dragovoljnom smrću na križu dokazao je da nas neizmerno ljubi i da će čovjek biti istinski sretan i na ovom i na onom svijetu.

Postvoda se vidi da današ-

jetu, samo onda ako povjeruje u Isusovu ljubav, svoj život preda Isusu, usvoji Njegov duh i krene Njegovim putem praštanja i djelotvorne ljubavi.

Ljudi smatraju da je zdravlje najvažnija stvar u životu i sve će učiniti da ozdrave. Koja je uloga vjere u zdravlju čovjeka?

Istina je da mnogi smatraju zdravlje najvećom vrednotom u životu. Međutim, vidimo kako je i samo zdravlje prolazno. Čovjek mora jednom umrijeti, pa makar bio i zdrav. Koliki gube život zdravili, u prometnim nesrećama, sve se u tren promijeni. Život nam je strahovito ugrožen. Tek vjerom u Isusa Krista moguće je osmislići svoj život i umiriti ljudski duh koji se ne zadovoljava polovičnim odgovorima. Isus je otkrio čovjeku istinu o Bogu i istinu o čovjeku. Bog je naš dobit Otec koji nas je stvorio i koji nas čeka u svome kraljevstvu, a čovjek je ljubljeno dijete Božje koje je zarobljeno grijehom i zato nužno treba otkupljenje i spašenje. Isus Krist je jedini Spasitelj čovjeku jer je On Bog koji je postao čovjekom. Svojom dragovoljnom smrću na križu dokazao je da nas neizmerno ljubi i da će čovjek biti istinski sretan i na ovom i na onom svijetu.

Postoji velika kriza u obiteljima, posebno u odgoju djece. Sve se manje obitelji mole, mnoge su potresene nekakvim događajima i stresovima. Kako današnja hrvatska obitelj na Zapadu može doстојno živjeti svoju vjeru?

Cinjenica je da mnogi roditelji nemaju više vremena za druženje, igru i molitvu sa svojom djecom. To je velika šteta. Pravi odgoj se događa u susretu, druženju, zajedničkom slavljenju Boga. Treba se izbježno uzrokuje, odnosno

nji čovjek živi u nekom grču, u strahu, postoje različiti tipovi straha. Kako prevladati te strahove?

Oduvijek je čovjek osjećao razne vrste straha, ali u ovo naše vrijeme još veće su realne opasnosti koje ugrožavaju život i zdravlje čovjeka na Zemlji. Postoje svjesni strahovi čije uzroke pozajemo i oni nam nisu tako veliki problem kao oni strahovi i tjeskobe koji dolaze iz podsvijesti. To su nekad doživljeni i duboko u podsvijest zakopani strahovi koji se ponekad dramatično pojavljuju i nanesu veliku štetu čovjeku. Postoje i fobije koje su kombinacije straha i tjeskobe. Osoba se boji na primjer vjeline ili zatvorenom prostoru, a da ni sama ne zna zašto. Radi se o tome da se jedan nesvesni strah veže uz neki vidljivi objekt koji se može lakše kontrolirati. U slučaju straha od vožnje liftom, osoba se ubiti ne boji pada lifta, nego pada svoga ugleda u društву, ali taj strah veže uz vožnju liftom, pa izbjegavajući lift, ona simbolično izbjegava susret sa svojim strahom koji je često samo iracionalan. Svoje strahove i tjeskobe možemo i trebamo nadvladavati interdisciplinarno. To znači psihoterapijom, ako je potrebno ponekad i lijekovima, ali također i svojom vjerom. Poznato je da suprotnost vjeri nije nevjera, nego strah. Vjera i strah se nalaze u tzv. dinamičkom ekvilibriju. To znači što je veća i jača vjera, to je manji i bezopasniji strah i obratno, što je manja i slabija vjera, to je jači i opasniji strah. Istinska vjera ubija strah. Svijest da je Bog uz nas i da nas On voli, tješi strah i daje čovjeku istinski mir. Psalmista u Bibliji s pravom kaže: „Pa da mi je i dolinom smrti proći, zla se ne bojam, jer ti si sa mnom, Gospodine.“

Cinjenica je da se ljudi hvataju za mnoge slabke spaša kada je u pitanju zdravlje, ljubav i sreća. Mnogi odlaže kod nekih врача, bioenergičara, iscjelitelja i hodža, i to

baš vjernici, katolici. Kako Vi kao svećenik i psiholog gledate na to?

Kad je čovjek u nevolji i kad zaključi da mu klasična medicina ne može pomoći, onda je spremjan potrošiti puno novaca i tražiti pomoći od bilo koga. Međutim, najčešće ostaje razočaran jer se radi o pomoći koja u nekim slučajevima samo privremeno ukloni simptome neke bolesti koji se vrlo brzo opet vrate. U svima nama živi u podsvijest magijska svijest iz prve godine našeg života kad smo živjeli u simbiotskoj vezi s majkom i vjerovali da se sve u svijetu događa po našoj želji. Koncem prve godine života, djetetov mozak se toliko artikulira da počne shvaćati kako obitelj ide zajedno na nedjeljnu svetu misu. Najbolje i najkorisnije ulaganje jest ulaganje u vlastitu djecu. Najveće blago su dobro odgojena djeca. Sveti Pavao poručuje roditeljima: „Ne zagonjavajte život svojoj djeci“, a djecu potiče da ljube svoje roditelje i da ih poštuju i onda kad oni ostare i onemocuju. Roditelji koji s ljubavlju i strpljenjem odgajaju svoju djecu, ne bivaju u starosti ostavljeni, nego zbrinuti i voljeni. Zato je najbolja investicija, investicija u svoju djecu, u njihov pravilni ljudski, psihološki i duhovni odgoj.

Ljudi se pouzdavaju u razne molitve, molitve raznih svetaca. Kako današnje molitve i kako molitvom nadvladati depresiju, stresove i napetosti? Kako vratiti mir u ljudsko srce?

Molitva je izvanredno učinkovito sredstvo u raznim nevoljama života. Molitva ima terapeutsko djelovanje na čitavu osobu. Molitva je, najkraće rečeno, druženje s Bogom. A Bog je absolutno Dobro, najveća ljubav, beskrajno milosrđe, vrhunská radost i beskrajni mir. Prema tome, druženje s takvim vrijednostima kao što su dobrota, ljubav, milosrđe, radost i mir, predstavlja za dušu vrhunsko obogaćenje koje neizbjježno uzrokuje, odnosno

Cinjenica je da mnogi roditelji nemaju više vremena za druženje, igru i molitvu sa svojom djecom. To je velika šteta. Pravi odgoj se događa u susretu, druženju, zajedničkom slavljenju Boga. Treba se izbježno uzrokuje, odnosno

Duhovna obnova na temu „Vjera i zdravlje“ u Nürnbergu

Pater Mijo Nikić, psiholog i duhovnik vodiće trodnevnu duhovnu obnovu ili duhovni seminar na temu „Vjera i zdravlje“. Seminar organizira Hrvatska katolička misija Nürnberg. Duhovna obnova održat će se 17., 18. i 19. prosinca 2010. u dvorani st. Ludwig, Pfälzerstr. 3 u Nürnbergu. U petak, 17. prosinca seminar će početi u 18 sati. U subotu te početkom u 10 sati i trajat će cijeli dan, a završiti će u nedjelju svetom misom u 12 sati u crkvi st. Ludwiga. Glazbena pratnja tijekom seminara biti će duhovni kantautor Luka Balvan. Za vrijeme duhovne obnove biti će prilika za sakramenat pomirenja prema rasporedu: 18. prosinca u 11-13 i od 17-20 sati, te u nedjelju s početkom u 11 sati. (ms)

prije svoga rođenja. Isus u njima i danas trpi. Mnogobrojne obitelji koje jedva uspijevaju podmiriti svoje dugove, zaboravljene starci i starice predstavljaju nam danas Isusa koji živi njihovu sudbinu.

Svim Hrvatima i drugim vjernicima u dijaspori želim da Božić bude za sve radosna vijest. Božić će biti i za nas radosna vijest budemo li primili Isusa, odnosno budemo li ga znali prepoznati u onima s kojima se on poistovjećuje. Božić je radosna vijest zato što Isus dolazi da nam donese i daruje život. Sam Isus kaže: Došao sam da život imaju, u izobilju da ga imaju. Isus nam daruje vječni život, puninu ljubavi i radosti u svome kraljevstvu koje neće imati kraja. Isusovo rođenje u našem smrtnom tijelu omogućilo nam je rođenje u proslavljenom uskrsnom tijelu. Isusov ulazak u ovaj naš život koji završava smrću, omogućio nam je ulazak u Isusov, božanski život koji nikada ne završava. Pitanje koje nam sam Bog upućuje svakog Božića glas: Jesi li ti spremjan prihvati Isusa u svoju kuću, u svoju obitelj, u svoj dom, u svoje srce? Kako bolno odjekuju riječi svetog Ivana u Evandželju u kojem on kaže za Isusa: Svojima dode i njegovi ga ne primiše. Čitatelj je njegov, jer je sve Bog po njemu. Kristu stvorio, a sada kada dolazi nitko ga ne želi primiti u svoju kuću, u svoju obitelj i on se mora roditi u štalici. I danas se ponavlja Betlehem. Tisuće i tisuće malisana bivaju ubijeni

ostavlja terapijske učinke na čitavu osobu, na svim njezinim dimenzijama, a to su: tjelesna, emocionalna, društvena i duhovna. Nemoguće je biti uz vatrnu, a da se ne ogrije. Nemoguće je družiti se s Bogom u molitvi, a da ne osjeti blagodat druženja s Onim koji je svemoćan i koji te neizmerno voli. Molitva je velika potreba duše. U životu svakog čovjeka postoje teške i dramatične situacije koje se jedino mogu nadvladati uz pomoći Božju. A do Boga se dolazi iskrenom molitvom koja dolazi iz čistog srca koje čvrsto vjeruje u ljubav Božju i njegovu svemoć i želju da nam pomogne. Molitva je vapaj ljudskog duha da dođe do Boga, izvora i uvira svoje egzistencije. Taj vapaj se može izraziti riječima, a može se uputiti Bogu i neverbalnom komunikacijom, svojim gestama, čežnjom vlastitog srca, svojim mislima i svojim suzama. Biblija nam poručuje da je samo u Bogu mir. Čista savjest koja nije opterećena grijehom osigurava duševno, a vrlo često i tjelesno zdravlje. Kroz molitvu nam Bog progovara i potiče nas na život u istini i ljubavi.

Promatraljući naše ljudе koji žive ovdje na Zapadu, često se oslanjaju na zaradu, dobar posao, kuću, stanove, automobile, novac. Kako sve to živjeti u skladu s našom vjerom, ostvariti prave vrijednosti i postići da čovjek буде dobar vjernik i pošten građanin?

U Internacionalnoj teološkoj komisiji pri Kongregaciji za nauk vjere ima 17 članova iz čitavog svijeta. Tu je pet kardinala i još biskupa i profesora s važnih sveučilišta. Ja sam u toj komisiji kao stručan je bogataš rekao:

Nadbiskup i metropolit vrhbosanski, kardinal Vinko Puljić predvodio misno slavlje u crkvi St. Sebastian

VELIKA SVEČANOST U POVODU 40. OBLJETNICE

Ne sramite se svojih korijena, vjere otaca i ne bojte se života

Marina Stojak

Jedna od najvećih hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj, Hrvatska katolička misija u Berlinu, u tri je dana svečano obilježila i proslavila 40. obljetnicu svog djelovanja i postojanja. U nedjelju, 21. studenog svečano misno slavlje u crkvi St. Sebastian na Weddingu predvodio je kardinal Vinko Puljić, nadbiskup i metropolit vrhbosanski. Živime cijele misijske zajednice čest nam je i radost

pozdraviti Vas kao pastira oko kojega smo se danas okupili i zahvaliti Gospodinu za ovih 40. godina - rekao je fra Petar Čirko, voditelj Hrvatske katoličke misije na početku svečanog misnog slavlja. Sv. misu zajedno sa kardinalom suslavili su svećenici fra Josip Bebić, dr. Miro Kovač, veleposlanik RH u Berlinu, p. Frano Prcela i mnogi drugi.

Nemojte se stidjeti iz kojeg ste kraja

Poseban trenutak u stoljetnoj njemačkoj crkvi gdje se svake nedjelje na svetu misu okuplja više tisuća Hrvata bio

brižnici pri misiji fra Radoslav Tolić i fra Stipe Čirko, đakon Olaf Tuszewski, Bodo Borkehnagen. Svoje čestitke povodom 40. obljetnice tijekom poslovanja misije i zahvalio svim duhovnim pastirima u domovini i iseljeničtvu: - U sebi danas nosim dva osjećaja. Prvi osjećaj je radost mog susreta s vama, i onaj drugi, zašto vas u ovolikom broju ne susretrem kod kuće. Vjerujte, bilo bi mi draže da vas tamo susrećem, jer tamo odakle smo otišli, drugi su došli. Zaista, nakon 40. godina je trenutak da se

je obraćanje kardinala Puljića vjernicima. U svojoj nadahnutoj propovijedi kardinal se osvrnuo na 40. godina poslovanja misije i zahvalio svim duhovnim pastirima u domovini i iseljeničtvu: - U sebi danas nosim dva osjećaja. Prvi osjećaj je radost mog susreta s vama, i onaj drugi, zašto vas u ovolikom broju ne susretrem kod kuće. Vjerujte, bilo bi mi draže da vas tamo susrećem, jer tamo odakle smo otišli, drugi su došli. Zaista, nakon 40. godina je trenutak da se

svi zajedno zahvalimo Bogu. Koliko ste samo suza prolili pri odlasku, otkidajući se od svog kraja, svog zavičaja, svoje obitelji, tražeći, neki slobodu, neki kruh, a neki malo i avanture i boljem života...

I pravo je da uime svih hrvatskih biskupa zahvalim svim svećenicima koji su vas ovdje okupljali, hranili riječju božjom, hranili svetom misom, dijelili svete sakramente, pučavali, vjenčavali, krštavali i to nas ujedinjuje.

Nemojte se stidjeti iz kojeg ste kraja. Obiteljsko zajedniš-

stvo, svetost braka, svetost života koja je oslonjena na vjeru, na molitvu na nedeljnoj misi, to je vrelo iz čega se živi i čime se nadživljavaju sve poteskoće. I to blago donesete ovdje u Europu. Živimo u vremenu kad se sve promatra kroz interes i korist, nažalost ljudi u svojoj vjeri žele i Bogu upotrebljavati, mole tako da Bog nama služi. Nikad mi sebe ne možemo voljeti koliko nas Bog voli. Iako ja imam to povjerenje u Boga onda kažem „Budi volja twoja“. Naža-

lost, robovi smo javnog mjeđa, sve se gleda kroz korist, interes, užitak. Život s Bogom je nešto puno drugačije, puno dublje, puno zahtjevnije, ali i puno osmišljenije. Danas slavimo i Krista Kralja. Svaki od nas treba istinski doživjeti i susresti Krista, iskusiti vjeru. Mora se htjeti, voljeti i živjeti, to je iskustvo vjere...

Danas, imamo i kruha i ruha, al nemamo duha. Samo kukamo. Nema pouzdanja u Boga, nema pouzdanja susreti Krista. Misija ima ulogu,

da shvatimo, da je u Njemu naše spasenje. Ne u onome što imamo, što potrošimo, nego što srcem živimo. Kod mnogih je prašina pala na Biблиju, kamo li sreće da umjesto apaurina uzmem evanđelje, pa da se utješim i smirim u Bogu. Danas vas želim ohrađiti u vjeri, da se ne bojite života. Mnogi pitaju, ima li života u Bosni i Hercegovini, ima, i bit će ga dokle god vjerujemo i dokle god smo spremni nositi križ.

Došao sam da vas hrabrim,

HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE U BERLINU

Povodom četrdesete obljetnice proslave HKM Berlinu u petak, 19. studenog, održan je kulturni program na kojem su nastupili folklorne skupine, zborovi, klapa, i razni drugi izvođači, a koji djeluju pri HKM. U subotu, 20. studenog u zabavnom dijelu programa održan je koncert popularnog pjevača, Dražena Zečića.

god vrijedi ima svoju cijenu. Ako vrijedi biti Kristov, ta cijena je križ. A vrijedi biti Kristov, zato ne bojite se plaćati cijenu, ta cijena nam pribavlja život vječni, dostojanstvo života, da možemo praštati, u miru živjeti, svoje voljeti i tuđe poštivati.

Nemojte zaboraviti i stare koji su ostali na ognjištima, pokažite im srce, jer vidim koliko pate za svojom djecom, za svojom unučadi. Obradujete ih, i vas će Bog obradovati. Nemojte zaboraviti ni grobove svojih predaka, nemojte

dozvoliti da to zaraste i podivlja. Hrvati iz Bosne i Hercegovine, nemojte se stidjeti da ste iz te zemlje, ona je naša domovina. -

Nakon misnog slavlja slijedio je recital posvećen blaženom Alojziju Stepincu koji su izveli gosti iz domovine, fra Josip Grbavac, ravnatelj franjevačke klasične gimnazije u Sinju, Tomislav Martić, glumac iz Zagreba i Mijo Marić, predsjednik HSKNJ, i blagoslov slike blaženog Alojzija Stepinca koja je postavljena u crkvi sv. Sebastiana.

RAZGOVOR SA KARDINALOM VINKOM PULJIĆEM

Želim vas hrabriti da Božić doživite u duši, a ne u potrošnji

Uzoroti oče kardinale, nakon predsjedničkih izbora kako gledate na političku i društvenu situaciju i položaj Hrvata na području BiH?

Ovaj sadašnji položaj nije od jučer, taj je položaj proizašao upravo iz nepravedne političke situacije Daytonskog sporazuma gdje smo mi već po sporazumu u neravnopravnom položaju. Zapravo naš neravnopravni položaj je već duže godina prisutan, a također i ovi sadašnji izbori su samo produkt tog nepravednog sporazuma, jer je izborni zakon dao mogućnost da svako ne bira svoga, nego može i nekog drugog izabrati i to je, budući da smo malobrojni, ispalo tako kako je ispalo. Imamo jedna pozitivna linija, u posljednje vrijeme predstavnici hrvatske politike objedinjuju se i stvaraju zajedničku strategiju.

Vi kao crkveni poglavari u BiH dosta ste govorili o povratku ljudi na svoja ognjišta, recite do kuda se po tom pitanju došlo i kakav je odaziv povratnika?

Za ono ljudi što se vratilo treba zahvaliti prije svega našim svećenicima koji su bili neumorni u radu s povratnicima. Povratak je popraćen slabim odazivom jer nije bilo političke volje, podrške lokalne politike, a ni međunarodne politike. Mnogi naši ljudi živeći daleko od svog rođnog kraja, već su se, da tako kažem skrascili, pa je teško se ponovo „presadićati“. Ne moraju se vratiti, ono je što ja govorim, nego da sačuvaju svoje ocinjstvo i ognjište i da na neki način na to ognjište dovode svoje potomke kako bi i ono znalo gdje je „niklo“ i da znaju svoje čuvati.

Mediji izvještavaju o Papinom dolasku u Hrvatsku, 4. lipnja 2011., da li Vi razmisljate o pohodu crkvenog poglavara Bosni i Hercegovini?

Mislim da u ovom trenutku nema te ideje, iz više razloga, prvo, naša politička situacija je takva da taj pohod nije jednostavno organizirati. Drugo politika mora biti odlučnija u pozivu Pape Benedikta XVI., a Crkva je otvorena za dolazak Svetog

Oca. To bi bio zapravo treći pohod Bosni i Hercegovini. Radujemo se da Sveti Otac dolazi u Hrvatsku, a to ćemo iskoristiti da i sami podemo na susret sa Papom.

Često ste posjećivali vjernike u iseljeništvu, Vi dajete veliko ohrabrenje svima nama da ostanemo vjerni svojoj Crkvi, što možete pružiti našim iseljenicima za Božić i božićne blagdane?

Svi oni koji žive izvan svoga rođnog kraja će razmišljati i prisjećati se Božića i božićnog vremena koji su kao djeca doživaljavali. Nemojte zapustiti tradiciju poslove Božića ovdje, sačuvajte tu dragu uspomenu i prenosite je budućim pokolenjima. Želim vas hrabriti da Božić doživite u duši, a ne u potrošnji. Da Božić doživite u onom lijepom načinu priprave za Božić, ispriovedi, pomirenju i slozi u obitelji. Svi oni koji mogu, odgovorite potrebama svojih starih koji su ostali na svojim ognjištima, obradujte svojim dolaskom i svojom blizinom. Neka se osjeti da Božić zbljuže, a ne udaljuje.

Dr. Miro Kovač

Čestitam vam na 40. obljetnici, to je velika stvar, svojim dolaskom oplemenjujete Hrvatsku katoličku misiju i pokazuјete da se može biti snažan, da se može djelovati i vjerovati u Hrvatsku i hrvatski narod. I na kuturnoj proslavi sam osjetio taj entuzijazmom, snagu i zajedništvo, a to zajedništvo važno je za sve nas, kako u domovini, pa tako i u Bosni i Hercegovini. I dalje dolazite u Crkvu i na svetu misu, u misiju, i dalje učite svoju djecu da znaju hrvatski jezik i da je Hrvatska i njihova domovina.

Ronald Franzke, iz župe St. Sebastijan

- Uime zajednice St. Sebastijan čestitam vam na okruglom jubileumu, 40. godina HKM u Berlinu. Svi ste vi okupljeni oko Crkve koja je centralno mjesto Isusa Krista, oko vaše hrvatske misije, budite i ostanite ponosni na to zajedništvo. Danas smo ponosni i na naša zajednička, godišnja okupljanja i slavlja, pred nama je proslava 150. godina naše župe, na koju vas sve srdačno pozivam.

Fra Josip Bebić, delegat za inozemnu pastvu u Njemačkoj

...U lađi Kristovoj i našem narodu pripalo je jedno mjesto, i s tog mjesto Kristovi sljedbenici puštaju svoje čamce koji nose naziv Hrvatske župe, zajednice ili misije. Neki čamci spašavaju već 130 godina u Americi, Australiji, od 40 do 60 godina u Njemačkoj. U Berlinu već 40. godina Gospodin Isus Krist misli na vas, nazočan je tu, okuplja vas, i spašava. Učinite sve da Kristova lađa i dalje plove. Fra Josip Bebić je vjernicima četkite uputio uime mons. Pere Sudara, pomoćnog biskupa nadbiskupije vrhbosanske i predsjednika vijeća za inozemnu pastvu hrvatskih biskupskih konferencija, mons. Wolfgang Miehle, nacionalnog direktora u Njemačkoj za sve zajednice drugih materinskih jezika i svih misionara i pastoralnih suradnika u Njemačkoj.

Feinkost aus Kroatien & dem Balkan

GUDELJ MARKET

Offnungszeiten:
Mo-Fr 9.00 - 13.00
15.00 - 19.00
Sa 9.00 - 16.00

Tel. 0511-215 73 91
Fax 0511-215 73 92
Mobil 0179-464 03 20

Frieda-Duensing-Weg 13
D-30165 Hannover

Wir bieten Gastronomieservice an!

Das Restaurant mit Herz

Mit unserer KONOBA im Hotel Bürgerhof setzen wir eine alte dalmatinische Tradition fort. Konoba direkt übersetzt heißt Weinkeller oder Gästhaus.

Es soll ein Ort der Lebensfreude sein, an dem sich Menschen treffen, essen, trinken und einfach Spaß haben.

Auf den Tisch kamen vor allem selbstgemachter Wein und frischer Fisch, der gerade heimkehrenden Fischer. Wir möchten Ihnen Dalmatien näher bringen.

Konoba
Meer .... & .... mehr

Das dalmatische Spezialitäten Restaurant im Rhein-Neckar-Raum

Konoba • Hotel Bürgerhof
Kronauer Str.3
68753 Waghäusel-Kirrlach
Telefon: (07254) 60 900
Telefax: (07254) 75 311
E-Mail: info@konoba.info

www.konoba.info

Opet zvone zvona u Bosanskoj Posavini

Udari pastira i stado će se razbiježati, u svoj če zemlji dvije trećine biti istrebljene (usp. Zah 13,7,8). Ove rječi iz Biblije kao da su bile moto posljednjeg rata koji je zadesio našu zemlju. Samo u Bosanskoj Posavini u pedeset župa do temelja su porušene ili u dobroj mjeri oštećene župske crkve. Koliko filijalnih crkava i kapela, tko zna. Uništeno je mnogo i drugih sakralnih objekata. Većina ovih župskih crkava preživjele su i Drugi svjetski rat, neke od tih crkava su prema svim propisima uživale zaštitu zbog svoje starine ili umjetničke vrijednosti koju su imale. Velik dio njih obnovljen je dobrovoljnim prilozima građana.

Pejo Dujmić, rođeni Posavljak iz Novog Sela vidjevi da obnovljena župna crkva u njegovoj župi nema zvona da se u potragu za zvonom. U Augsburgškoj biskupiji gdje i sam živi na privremenu radu pronašao je zvono i dopremio ga za župnu crkvu u župi Novo Selo. Pejo nije stao na tom jednom zvonu. Vidjevi da i druge crkve imaju isti problem da se u potragu za crkvenim zvonom. U to vrijeme u Njemačkoj su mnoge crkve mijenjale stara crkvena zvana za elektronska, pa je njegova potražnja urodila plodom. Za kratko vrijeme dopremio je 16 zvona u razne župe Bosanske Posavine (Žeravac, Kolibe, Cer, Bos. Šamac, Mala Sočanica kod Doboja, selo Krasno u Lici i dr.), a jedno zvono je poklonio osobno uzoritom kardinalu mons. Vinku Puljiću za kapelu na kroblju u kojem su kopani kardinalovi roditelji. Pejo Dujmić je za vrijeme i nakon Domovinskog rata organizirao brojne humanitarne akcije u kojima je pomagao BiH i Hrvatskoj. Za svoj humanitarni rad i domoljublje prvi hrvatski predsjednik dr. Franjo Tuđman odlikovao ga je Ordenom Stjepana Radića. Iako od 1970. godine živi u Njemačkoj često posjećuje Posavinu, ponosan je što i njegovom zaslugom ponovo zvone zvona diljem Posavine.

Značaj obnova i gradnje novih crkava najbolje je opisao vrhobanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić, koji je jednom prilikom rekao: "Ne treba nam crkva ako ona neće biti vidljivi znak žive Crkve. Zato vas hrabrim: znajte sačuvati što vam je sveto, za što se valja žrtvovati i umrijeti. Neka Krist, raspeti i uskrslji bude sunce našeg života da se ne izgubimo kuda god hodali. A ako Crkvu budeš volio, voljet ćeš i Krista koji je svoju ljubav prema ljudima pokazao na križu. Do nas je hoćemo li znati svoje svetinje čuvati i voljeti".

Speckspezialitäten

Ivica Simic
Trimmelkam 116 · A-5120 St. Pantaleon
Mobil +43 664 33 81 584
Mail werkscasino@aon.at
Web www.simic-speck.at

Zagreb - Njemački veleposlanik dr. Bernd Fischer i Dorjan Maršić, direktor međunarodnog fonda za razminiranje i pomoći žrtvama mina (ITF) potpisnici su memoranduma kojim Savezna Republika Njemačka stavlja na raspolaganje iznos od 200 tisuća eura za projekt razminiranja površine od oko 200.000 m² na području Čiste Male u Šibensko-kninskoj županiji za čiju je provedbu zadužen Hrvatski centar za razminiranje (HCR). Njemačka je u proteklim godinama kontinuirano pružala finansijsku potporu protuminskom djelovanju u Hrvatskoj te je u svrhu do sada donirala oko 8,5 milijuna eura.

BANJA LUKA, (IKA/KTA) - Svečanim misnim slavlјem u katedrali Sv. Bonaventure u Banjoj Luci 27. studenog proslavljena je 25. obljetnica obnosa biskupske službe banjolučkog biskupa Franje Komarića. Biskup Komarić je predslavio svečanu euharistiju u zajedništvu s pomoćnim banjolučkim biskupom Markom Semrenom i četrdesetak svećenika – dijecezanskih i redovničkih iz svih krajeva Banjolučke biskupije i šire. Osim redovnika, bogoslova i vjernika iz Banje Luke, na misi su sudjelovali i predstavnici župnih pastoralnih vijeća iz župa te biskupije.

MÜNCHEN - Fra Tomislav Dukić je novi glasnogovornik bavarske regije

U pondjeljak, 29. studenoga 2010. održana je regionalna sjednica Hrvatskih katoličkih misija s područja Bavarske u hotelu Poinger Hof u Poingu. Pošto je prošlog ljeta glasnogovornik regije don Rudolf Belko premješten iz HKM Nürnberg u HKM Saarbrücken na sjednici su izabrani novi predstavnici bavarske regije. Za službu glasnogovornika regije jednoglasno je izabran fra Tomislav Dukić, voditelj HKM München, zamjenika je izabran fra Ivan Čilić, voditelj HKM Augsburg, a za zapisnicara je izabran gospodin Josip Vrdoljak, pastoralni suradnik u HKM Traunreut.

MÜNCHEN – U subotu 12. prosinca HKM München organizira „Hrvatsko božićno slavlje“. Sve daljnje informacije mogu se dobiti na www.kroatische-mission-muenchen.de

Sretan Božić

PRAJO & CO
PRAJO & CO GmbH

Nova godina! 2011

Betonprodukte	Unsere Leistungen	Kontakt
	<ul style="list-style-type: none"> - Abbruch- und Spezialabbruch - Innenabbruch - Entkernung - Mulden- / Container-Service - Transport-Service - Bauschuttannahme - Bauschnuttrecycling - Verkauf v. Recyclingmaterial - Verkauf von Betonprodukten 	Zentrale A-1160 Wien, Brestelg. 6 Tel.: +43 (0)1 406 02 95 - 0 Fax: +43 (0)1 406 02 95 - 8 eMail: office@prajo.at
	Betriebsstätte A-2325 Himberg, Industriestrasse 36 Tel.: +43 (2235) 866 68 - 10 Fax: +43 (2235) 866 68 - 22	

HSKNJ ZASTUPAO HRVATE NA 4. SUMMITU O INTEGRACIJI U BERLINU

Hrvati spadaju među najbolje integrirane strance u Njemačkoj

Dijana Marić

U Berlinu se u utorak, 3. studenog održao 4. summit o integraciji, „Integrationsgipfel“, na koji njemačka kancelarka Angela Merkel poziva predstavnike svih većih migrantskih skupina u Njemačkoj, te predstavnike njemačkog političkog vrha.

Kancelarka Angela Merkel je 2006. godine pokrenula ovaj summit o integraciji, koji se održava svake dvije godine, s ciljem rasprave o problemima gledje integracije stranca u njemačko društvo i izradi strategije rješavanja tih gorućih problema, takozvanih nacionalnog integracijskog plana („Nationaler Integrationsplan“). Do 2008. god. nije bilo predstavnika za Hrvate na ovom najznačajnijem sastanku sa strancima u Njemačkoj, dok nije Mijo Marić, predsjednik Hrvatskog svjetskog kongresa u Njemačkoj, preuzeo zastupanje Hrvata.

Glavne teme ovogodišnjeg summita bile su njemački jezik i obrazovanje, integracija na lokalnoj razini, gospodarstvo i radno tržište. Državna ministrica za integraciju prof. dr. Maria Böhmer, prezentirala je napredak nacionalnog integracijskog plana, koji predstavlja temelj njemačke integracijske politike. Jedan važan zaključak ovog summita je ispuniti taj veliki akcijski plan, koji sadrži mјere, koje se

trebaju provesti u sljedećih 12 mjeseci. S obzirom na trenutnu kontroverznu javnu diskusiju, polemike o integriranosti muslimanskih stranaca i nedavne izjave kancelarke glede „multikulti“, ovaj susret je imao posebnu značajnost.

Osim njemačke kancelarke, koja je predvodila ovaj skup, nazočili su mnogobrojni predstavnici njemačkog političkog vrha, ministrica za

obrazovanje Annette Schavan, ministrica za rad Ursula von der Leyen, ministrica za obitelji Kristina Schroeder, ministar za zdravstvo Philipp Roesler, ministar unutarnjih poslova Thomas de Maizière, ministar za gospodarstvo Rainer Brüderle, gradonačelnik Berlina Klaus Wowereit, gradonačelnica Frankfurta, Petra Roth i drugi. Dalje su sudjelovali čelnici medija, sindikata,

poslodavaca, većih zagrada, crkve i socijalnih službi.

Mijo Marić je pojasnio da Hrvati spadaju među najbolje integrirane strance u Njemačkoj, te da se diskusija o integraciji skoro isključivo svodi na probleme, a dobri primjeri se u cijelosti ignoriraju. Druga i treća generacija Hrvata je manje suočena sa problemom integracije, nego sa prijetećom assimila-

cijom. „Vrlo je važno integrirati se i postati vrijedan dio njemačkog društva ali pri tom nipošto ne smijemo zaboraviti njegovati hrvatski jezik, znati gdje su nam korijeni i sačuvati svoj identitet“, rekao je Marić, i dodaо da su Hrvati po brojčanosti peta migrantska skupina, i konstruktivno doprinose rješavanju velikih društvenih problema u Njemačkoj.“

prosinac 2010. - siječanj 2011.

HAMBURG

Održan nautički sajam „Hanseboot“ u Hamburgu

Na nautičkom sajmu „hanseboot“ koji se od 30. do 7. studenoga održavao u Hamburgu nastupio je i Sektor za turizam, koji djeluje u okviru Hrvatske gospodarske komore. Na 51. nautičkom sajmu predstavila se i „Nautička Hrvatska“ odnosno članice Udrženja hrvatskih marina, Udrženja pružatelja usluga na plovilima (UPUSP) – charter, Udrženja turističkih brodara te Sekcije ronilačkog turizma. Hrvatski štand dopadljivog izgleda s plakatima hrvatskih gradova i onih s nautičkim motivima privukao je brojne posjetitelje. Nakon devet sajamskih dana tijekom kojih je podijeljen gotovo sav raspoloživi prospektni materijal, posebno onaj nautički, sa zadovoljstvom možemo zaključiti da je Hrvatska i u ovom dijelu Njemačke sve popularnija, a ujedno i jedan od omiljenih destinacija nautičara. Popularnost Hrvatske kao turističke destinacije želimo ilustrirati i situacijom kada je njemačka obitelj iz Bonna došla na štand sa zamolbom za plakatima s moti-

vima iz Hrvatske, jer njihovo jedanaestogodišnje dijete piše seminariski rad o Hrvatskoj za nastavu iz geografije.

Na ovogodišnjem „hansebootu“ na zasebnom se štandu predstavila i tvrtka Ban Tours zajedno s tvrtkom MMK-Turizam iz Zagreba, a njihovi predstavnici bili su vođitelji nautičke baze u Rogoznici, Siniša Radojičić i Bojan Šimić.

Ponuda Hrvatske bila je zastupljena i na štandu Ivice Šarića, vlasnika firme Ivica Exclusiv – Yachtcharter iz Stralsunda na otoku Rügenu koji je izložio atraktivnu hrvatsku jedrilicu.

Znatan interes posjetitelji su pokazali za smještaj u kamrovima te u privatnom ili hotelskom smještaju, raspitivali su se i tražili „informaciju više“ o regijama, gradovima, otocima, nacionalnim parkovima te ostale servisne informacije kao što su avio-veze s obalom, o cestovnoj mreži u Njemačkoj, klimatskim uvjetima u pojedinim godišnjim dobitima, vjetrovima i sl.

Svoje zadovoljstvo ovogo-

dišnjim sajmom u završnom izvještaju izrazio je predsjednik Hamburg Messe und Congress GmbH, Bernd Aufderheide koji je, podastrjevši „rezultate“, zaključio da sve indicije upućuju na to da je nautička branša u vidnom oporavku. Naime, ovogodišnji „hanseboot“ registrirao je više izlagaca - 755, veći zakup prostora u odnosu na lani te u konačnici i više posjetitelja – gotovo 100.000 (2009. - 95.000).

71% izlagaca ocjenilo je

kvalitetu ovogodišnjeg sajma dobrom do vrlo dobrom. Više od polovice izlagaca ocjenilo je da je obim poslova i narudžbi u porastu. Predsjednik njemačkog udruženja male brodogradnje gosp. Claus-Ehrlert Meyer mišljenja je da se pokrenuo „zastoj“, koji se je dogodio u posljednje dvije godine te da se to sada pozitivno odražava u narudžbama.

Slijedom interesa koji su posjetitelji pokazali za dolazak na Jadran i u 2011. uvje-

reni smo da možemo očekivati još jednu dobru nautičku sezonsu s respektabilnim brojem nautičara iz najsjevernijih dijelova Njemačke. Hamburg je grad u kojem je pomorska i nautička tradicija snažno prisutna, a tome smo mogli svjedočiti upravo i na ovom 51. izdanju „hanseboota“ – iznimno važnom nautičkom sajmu ne samo za posjetitelje koji na neki način gravitiraju Sjevernom i Baltičkom moru već i za hrvatski nautički turizam.(ss)

VLADO FRANJEVIĆ NA KULTURNOJ VEČERI U MÜNCHENU

Hrvatsko-njemačka kulturna večer

U organizaciji „Matice hrvatske e.V. München“ u prostorijama hrvatskog kluba „Smaragd“ 27. studenog, održana je hrvatsko-njemačka kulturna večer.

Predsjednik „Matice hrvatske e.V. München“, Romano Sole predstavio je goste večeri, poznatog hrvatskog slikara i pjesnika, Vladu Franjeviću i njegovu suprugu Rajku Poljak-Franjević.

Vlado Franjević završio je slikarski smjer na Školi primjerenje umjetnosti u Zagrebu i po završetku iste, 1989. godine, seli u Švicarsku. 1993. još jednom mijenja svoju adresu i od tada boravi u Knezevini Liechtenstein gdje je od 2008. član BBKL (Udruženja profesionalnih likovnih umjetnika Liechtensteina).

Samostalne i skupne izložbe imao je diljem Europe, ali i izvan nje, u Indoneziji, Jor-

na simbioza riječi i slike koja je bila i više nego li ugodna oku i uhu.

U zabavnom dijelu programa nastupio je akustični duo „Matica“, kojeg čine Romano Sole i Angelina Tavra. (ms)

SUSRET ISELJENIH U BEČU

Sijelo Posavljaka okupilo je više od tisuću gostiju

Na 9. sijelu Bosanske Posavine, u Beču okupilo se više od tisuću Posavljaka i njihovih prijatelja iz Domovine i iseljeništva. Ovu svećanost organizirali su klubovi koji djeluju u Beču: Raščica, Ravne Brčko, Župa Zovik, Dinamo Ottakring Posavina Baden, Mladost Posavina, Mladost Radnik i KUD Bosanske Posavine. Kakva bi to bila fešta Posavljaka bez izvor-

ne glazbe, a za to su se pobrani Ilija i Marko Begić, Braća Vidović, Kristina Ivanović i Tigrovi tame iz Orašja. Kroz program je vodio Jakica Lušić iz Cardaka. Daleko od rođnog kraja, i željni starih običaja mnogi su zaigrali u kolu koje se širilo po cijeloj dvorani. Publiku je oduševio i široki spektar različitih narodnih nošnji iz Bosanske Posavine koje su predstavili član-

NIZOZEMSKA

Hrvati proslavili blagdan sv. Nikole Tavelića u Rotterdamu

U okviru proslave sv. Nikole Tavelića održana je duhovna obnova u Nizozemskoj koju je u rotterdamskoj katedrali sv. Lovre i sv. Elizabete vodio fra Zvjezdan Linić.

Hrvatska katolička župa sv. Nikole Tavelića u Nizozemskoj, sa sjedištem u Rotterdalu i ove godine je svećano proslavila blagdan svog nebeskog zaštitnika. U okviru proslave održana je duhovna obnova koju je s temom "Da vaša radost bude potpuna" od 12. do 14. studenoga u rotterdamskoj katedrali sv. Lovre i sv. Elizabete vodio fra Zvjezdan Linić. Duhovnoj obnovi naznačilo je više stotina hrvatskih vjernika od kojih su mnogi pristigli iz različitih dijelova Nizozemske.

Prvoga dana, u petak 12. studenoga geslo je bilo "Vjera te tvoja spasila". Nakon večernje mise uslijedilo je klanjanje, meditacija, te molitve za vjeru i obraćenje. Istoga dana, fra Linić je s voditeljem HKŽ, fra Ivicom Jurišićem pohodio

nego ostanite čvrsto vezani uz svoju hrvatsku župu, te živite svoju vjeru koja traži hrabre životne žrtve i predanja. Ne-

kada su ljudi bili spremni krv prolići za Isusa, za Crkvu, kao sv. Nikola Tavelić, bl. Alojzije Stepinac. Danas sigurno niti neće tražiti takvu žrtvu, ali smo pozvani junački se suprostaviti mentalitetu ovo-

ga svijeta, materijalizmu, hedonizmu, gotovo do krvi da ostanemo Isusovi učenici, re-kao fra Linić.

Prinos darova i prigodnu molitvu vjernika izrekli su krizmanici, predvođeni svojom vjeroučiteljicom s. Editom Gelemanović, BSI iz samostana u Sittardu. Duhovnu obnovu pjevanjem je

**NA DUHOVNOJ OBNOVI
U ST. PÖLTENU I IVANA
PARLOV, IMOĆANKA
KOJA JE IZGRADILA
SIROTIŠTE U TANZANIJI**

Mlada Imoćanka posvetila se pomaganju siromašnih u Africi

Marina Stojak

„Unutarnji, duhovni život i njegova refleksija na praktični život“ bila je tema duhovne obnove koju je 20. studenoga u franjevačkoj crkvi Presvetog Trojstva u St. Pöltenu, u Austriji vodio voditelj tamošnje katoličke misije, fra Josip Pasarić.

Duhovna obnova bila je podijeljena u nekoliko cjelina unutar kojih su se izmjenvljivali duhovni nagovor, klanjanje pred Presvetim i sv. misa. Sadržaj obnove obogatila je i Ivana Parlov prezentacijom svojih projekata u Tanzaniji. Ivana Parlov, diplomirala je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, postala profesorica njemačkoga i hrvatskog jezika i književnosti te otisla u Afriku pomaga-

ti najsramašnjima. Ona je godinu dan provela u Tanzaniji kao misionarka-laičkinja ralizirajući razne humanitarske projekte kako bi помогла djeci bez roditelja. Ivana danas radi u Kutini, uglavnom s romskom djecom. Sa svojom udrugom Kolajna ljubavi u Hrvatskoj prikuplja sredstva za izgradnju sirotišta i potiče na „kumstva“ koja će pojedinoj djeci osigurati normalan život, a radi se zapravo o simboličnoj svoti novca koji je potreban jednom djetetu u Tanzaniji za tri dnevna obroka i pohađanje škole. Dosta je onih obitelji koji su prihvatali skrb jednog djeteta, oni redovito primaju slike i izvještaje iz Afrike o tome kako „njihovo“ dijete napreduje. Sirotište je otvoreno u gradu Songei u Tanzaniji, a u njemu je dom

pronašlo 50-ero djece u dobi od četiri do osam godina - Duhovna obnova je u prvom redu evangelizacija odraslih, kaže fra Pasarić, voditelj duhovnih seminara u St. Pöltenu, i nastavlja, budući da je kod većine vjernika vjera tradicionalna tj. površna, tu imaju prigodu čuti informacije na temelju kojih mogu produbiti svoju vjeru, a i proširiti duhovne horizonte te lakše uvidjeti povezanost vjere i simboličnoj svoti novca koji je potreban jednom djetetu u Tanzaniji za tri dnevna obroka i pohađanje škole. Dosta je onih obitelji koji su prihvatali skrb jednog djeteta, oni redovito primaju slike i izvještaje iz Afrike o tome kako „njihovo“ dijete napreduje. Sirotište je otvoreno u gradu Songei u Tanzaniji, a u njemu je dom

i utvrditi ono što je čuo. Vrhunac svake obnove je sv. misa koju vjernici tom prigodom slave puno intenzivnije, promišljenje i proživljivanje. Ima i vjernika koji dođu nešto posebno doživjeti ili izmoliti milost za neki svoj problem. Takvima se posvjeti činjenica da je najveća milost već primljena: spasenje po Isusu Kristu i da je najveći dar vjera, a ne zdravlje jer ćemo samo po njoj vječno oživjeti, iako ima i unutarnjih ozdravljenja koje promijene način života i razmišljanja dočišnih osoba. Isus koji je „isti jučer, danas i sutra“ danas je na djelu na isti način kao i prije 2000. godina. Zato se ne smije isključivati ili ignorirati Njegovo milosno dje-lovanje. No, molitveno okupljanje je prije svega proslava Boga jer se govori Njemu i o

Njemu i ujedno je blagoslov za misiju, obitelji i za svakoga sudionika kao i blagoslov za sve one nakane koje ljudi poneseu sa sobom. Bez obzira na vrste tema, srž obnove su uvijek sakramenti, sv. Pismo i liturgija te njihova refleksija na svakodnevni život. Jedan od najvećih teologa Karl Rahner napisao je davno: Kršćani 21. stoljeća ili će biti mistici ili ih neće biti. Naravno da se te riječi ne mogu uzeti doslovno, ali zna se što je time htio reći. Papinski propovjednik Raniero Cantalamesse u svojim knjigama odnosno propovijedima na puno mjestu ističe važnost reevangelizacije za budućnost Crkve. Sve daljnje informacije o udruzi Kolajna ljubavi mogu se dobiti na e-mail adresu iparlov@gmail.com.

Potreba pomaganja siromašnima i ne-moćnim kod Ivane je razvijena od malena pa je put nimalo slučajno nije od-veo u Afriku. Na Crni kontinent prvi je put otisla prije nekoliko godina i to o svom trošku, bez pomoći bilo kakvih institucija ili organizacija. „Beskraino su me se dojmili ti dobro-ćudni ljudi. O djeci da i ne govorim. Prekrasne i nezaboravne uspomene vežu me upravo za njih. Vidjevši svu bijedu i preteške uvjete u kojima odra-staju ta dječica, odlučila sam i nakon povratka nastaviti pomagati im.“ (dal-macijanews.com)

ISELJENICI PRIKUPILI TRI TISUĆE EURA

Pomoć za obnovu crkve u Uzdolu

Za obnovu crkve u Uzdolu iseljenici donirali 3000 eura

Drugi po redu susret iseljnika iz župe Uzdol kod Prozora, i prijatelja uzdolske župe održan je u petak, 12. studenog u Innsbrucku, u Austriji. Na susretu je prikazan i kratki film o obnovi crkve u Uzdolu

Miljenka nazoočilo više od 600 posjetitelja. Svečanost su svojim nastupom uveličali „Prva tamburica Tirola“, KUD „Posavina“, KUD „Rama“ iz Kufsteina s ramskim običajima, KUD „Uzdol“ iz Uzdola te glazbena skupina „Mjesečina“.

. (dm)

PREDSJEDNIK HČSP-a JOSIP MILJAK NA TRIBINI U STUTTGARTU

HČSP je protiv ulaska Hrvatske u EU

Mi smo danas ovdje u Stuttgartu kako bismo s vama podijelili naše misli, naše viđenje političke situacije u Hrvatskoj, a i kako bismo s vama pokušali naći rješenja za izlaz iz ove, svima nam znane teške i nezavidne situacije, rekao je Josip Miljak, predsjednik HČSP – a i glavni gost na nedavno održanoj javnoj tribini u Stuttgartu. Na tribini koju je u prostorijama Hrvatsko-kulturne i sportske udruge Velebit organizirala Hrvatska čista stranka prava na čelu s povjerenikom za Stuttgart, Kristijanom Bekavac i suradnikom Nikolom Žaja, Miljak je između ostalog istaknuo i nemjerljivi doprinos iseljeništva u stvaranju države, i da je to bio jedan od ključnih impulsa koji su državu osobili na noge i prije početka Domovinskog rata.

Njegovo milosno dje-lovanje. Hrvatska više nije gospodar svojih najelementarnijih polu-gospodarske moći, od finan-

čanskog do proizvodnog sektora, nemamo ništa. Svim Hrvatima diljem svijeta treba omogućiti ulaganje u Domovinu, po-nuditi olakšice i prednosti nad-

se obratili i Ivan Lozo, međunarodni tajnik iz Kölna, Franjo Čirković, predsjednik Mlađeži HČSP iz Zagreba i Branko Jučić, predsjednik nadzornog od-

bora stranke i mnogi drugi. Po-sleje tribine održan je koncert Ante Matića, mladog glazbenika iz Švicarske i njegovog pra-tećeg sastava Crna Adria. (rd)

Sretan Božić i Novu godinu želi vam
UKIĆ APPARTMENTS
Kontaktperson: Ukić Ivan
Adresse: Put Šepurine 42,
22203 Rogoznica
Tel: +385/22/559 541 GSM:
+385/91/ 533 4104
e-mail: boris.ukic@st-t.com.hr

OGRANAK
Stjepan Radić
BERLIN
Blagoslovljene božićne
blagdane i Novu 2011.
želi vam ogranač
Stjepan Radić

SRETAN BOŽIĆ I SRETNU
NOVU GODINU želi
DVORI Deutsch-Kroatischer
Förderverein für Kultur und
Wirtschaft e.V. iz Münchenha
<http://www.dvori.de>

STUTTGART

Održana izložba slika u generalnom konzulatu

Zlatko Duzbaba

Udurga hrvatskih umjetnika, pisaca i glazbenika „Kulturvverein“ s područja Baden-Württemberga organizirala je u petak, 19. studenog u generalnom konzulatu RH u Stuttgартu izložbu slika. Svoje uratke izlagali su Vinko Barišić, rodom iz Slavonskog Bro-

da, živi i radi u Nürtingenu kod Stuttgarta, Vera Bauer, rodom iz Požege, Mirko Bokšić, rodom iz Mrzovića, nedaleko Đakova, živi i radi u Nagoldu, Rosa Emmerling, dipl. fil. Rajka Foschiani, rodom iz Velike Gorice, dr. Nikola Lukinčić, rodom iz Opatije, živi i radi u Horbu am Neckar, Malkica Dugeč, rodom iz Za-

vidovića, radi i djeluje u Stuttgartu. Izložbu je otvorio i sve pozdravio generalni konzul u Stuttgartu, Ante Cicvarić.

Hrvatska kulturna udružna „Kroatischer Kulturvverein e.V.“ osnovana je u srpnju 2007. u Nagoldu na prijedlog likovnog umjetnika Mirka Bokšića i na inicijativu konzulice u Stuttgartu Jadranke Fumić-Belamarić. Udruga je osnovana sa ciljem da se okupe hrvatski pisci, slikari i kipari koji žive na području Baden-Württemberga.

Na prvom sastanku jednoglasno je izglasano i priznat Statut udruge. Za predsjednika je izabran pjesnik, slikar i kipar, Mirko Bokšić, za dopredsjednika pjesnikinja, Malkica Dugeč, za rizničara.

**Svim Hrvatima u Njemačkoj i cijelom
iseljeništu želimo radostan Božić
u krugu vaših najmilijih, te mirom i
blagoslovom ispunjenu nadolazeću
2011. godinu.**

Predsjedništvo Hrvatskog
svjetskog kongresa
u Njemačkoj

**Čestit Božić i sretnu
Novu godinu
želi vam**

Restaurant Zagreb

vl. Drago Leko
Südweststr. 15
50126 Bergheim
Tel.: 02271 – 65 8 99

INFOHILFE PLUS

Obratite nam se s povjerenjem:

PRIJEVODI - SAVJETOVANJE

Ružica Tadić Tomaz
Königstr. 71/3, 90402 Nürnberg
Tel.: +49 (0) 911-932 58 23
Fax: +49 (0) 911-932 58 24
Mob.: +49 (0) 176-704 58 493
kontakt@infohilfe-plus.de
www.infohilfe-plus.de

*Svim ljudima dobre volje blagoslovjen Božić
i sretnu Novu godinu želi obitelji Karačić.*

WIR SCHAFFEN STRUKTUR...

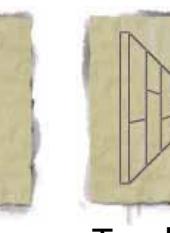
...AUCH IN IHR BAUVORHABEN!

Putz

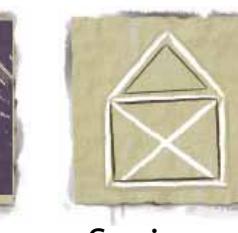
Stuck

Trockenbau

Fassaden

Sanierung

Umwelt

Nutzen Sie unsere über 30-jährige Erfahrung - wir beraten Sie gerne!

Iskoristite naše više od 30 godina radno iskustvo, kontaktirajte nas, rado ćemo vas savjetovati!

HVP
Ihr Stukkateur & Trockenbauer
Meisterbetrieb
Bültbek 4
D - 22962 Siek (bei Hamburg)
Tel.: +49 (0) 4107 /1891
Fax: +49(0) 4107 /1893
E-Mail: info@hvp-gmbh.de
www.hvp-gmbh.de

LUKA BALVAN, KANTAUTOR I SKLADATELJ DUHOVNE GLAZBE

Dragana Gavran

Sa duhovnim kantautom i skladateljem duhovnih pjesama Lukom Balvanom razgovarali smo o duhovnoj glazbi, svjedočenju svoje vjere drugima i duhovnoj obnovi, o ljubavi prema domovini.

Luka, Vi kao duhovni kantautor imate bogatu i plodnu glazbenu karijeru, kada ste počeli baviti se duhovnom glazbom?

Duhovnom glazbom sam se počeo baviti po završetku srednje škole kada sam iz rodнog grada Banja Luke, na poziv najstarije sestre koja je u to vrijeme studirala u Zagrebu došao na jednu duhovnu obnovu u Zagreb. Kad sam vidio kako mladi na toj duhovnoj obnovi lijepo pjevaju i sviraju na različitim instrumentima i na takav način slave Boga, bio sam oduševljen.

Više od 20 godina pratim najpoznatije hrvatske katoličke svećenike na njihovim seminarima, kroz duhovnu pjesmu Bog lječi srca slomljena, ozdravlja ljudi od depresija, osjećaja krivnje i mnogih drugih duševnih bolesti. Duhovna pjesma je kao terapija koja se može primjenjivati kad kod želite. Pjesma otvara srce i unosi radost u ljudske duše.

Osim duhovne glazbe napisali ste i uglazbili dosta do-

moljubnih pjesama. U pjesama koje ste skladali na poseban se način osjeća ljubav prema rodnom kraju i domovini. Koja Vaša pjesma o domovini se najviše sluša?

Čovjek nosi u sebi sve te dimenzije. I duhovnu i domoljubnu i ljubavnu i lijepo je pjevati o svemu tome. To je sastavni dio života. Isto tako, čovjek ne može zaboraviti svoj rodni grad i mjesto gdje se rodio i odrastao. Uvijek nosi lijepa sjećanja u svom srcu, često ih pretoči u pjesmu da bi tu ljubav mogao podijeliti i s drugima. Puno sam domoljubnih pjesama napisao i uglazbio. Kad je započeo rat u Bosni i Hercegovini napisao sam pjesmu o rodnom gradu Banja Luci i snimio spot,

a naslov pjesme je „Ima jedan grad“. Vukovar je grad simbol hrvatskog stradanja, njeni sam posvetio pjesmu „Vukovarska tambura“. Tu su još pjesme „Obećana zemlja“, „Domovina“ „Miris zemlje“

su otvoreni za duhovnu glazbu koja im je normalna za slušati. Puno je teže onim mlađima koji u obitelji nisu dobili iškustvo vjere, imaju problema doživjeti duhovnu glazbu. Ali, nema pravila. Bogu je sve moguće. Na seminarima u domovini i iseljeništvu svaki put doživim prekrasna iškustva Božje ljubavi. Na duhovnim obnovama sam susreo i puno ljudi koji su otvorili svoje srce Gospodinu i koji je učinio čudesa u njihovim životima. Nikad nije kasno za promjenu života. Poručio bih čitateljima, ako imaju priliku otici na duhovnu obnovu u svom mjestu, neka to učine. Neka odvoje vrijeme za Boga u svom životu i to će im se stostruko vratiti. Bog je ljubav, a u ljubavi nema straha. Zato samo hrabro, s Bogom zajedno kroz život.

Odakle najviše crpite inspiraciju za duhovne tekstove?

Inspiraciju crpm u molitvi, molitva je razgovor s Bogom. Inspiraciju crpm i u čitanju Svetog pisma i u tekstovima koje su davno napisali proroci i apostoli, a najdraži su mi riječi koje je Isus izgovorio u Novom Zavjetu. Sv. Augustin je jednom izjavio kako je duhovna pjesma dvostruka molitva srca, drago mi je da pjesmom mogu moliti i slaviti Gospodina.

Postoji velik broj skupina

i pojedinaca koji se bave duhovnom glazbom. Kako na to gledate?

Sve je više mlađih ljudi koji su doživjeli iškustvo vječe kroz duhovnu glazbu. Za mene je duhovna pjesma prvenstveno molitva srca i treba je uvijek otpjevati proživljeno kako bi mogla dotaknuti i druga srca i potaknuti ih na bolji život dostojan čovjeka.

Ljudi rado pjevaju vaše pjesme, neke su ušle i u glazbene pjesmarice, osjeća li se kriza u duhovnoj glazbi?

Više viđim kruz u tome što je dosta ljudi postalo pasivno za vjerski život. Nije lako biti vjernik u današnjem svijetu. Katolička vjera nosi sa sobom i patnju i križeve i životne muke kroz koje se ljudi mogu novano rodit u Duhu. Tu je onda i post i molitva i to je trajan proces obraćenja koje traje cijeli život. Ja ne mogu nikad reći da sam do kraja obraćen. Mogu se samo truditi biti bolji čovjek i vjernik svakog dana. Potrebno je poznavati i Katekizam katoličke crkve i Sveti pismo kako bi se mogla napisati i dobra liturgijska pjesma. Drago mi je da su drugi prepoznali moje pjesme kako dio svog života i da se izvode i izvan granica Hrvatske. Kad više od 20 godina promičete hrvatske duhovne pjesme, onda to ljudi vremenom prepoznaaju.

CROEXPRESS I INFOHILFE PLUS UKRATKO PREDSTAVLJAJU

Njemački Zakon o useljevanju stranaca - poticaj useljevanju visokokvalificiranih osoba

Ružica Tadić Tomaz rođena je 1971. godine u Tomislavgradu. Na Sveučilištu u Zagrebu je završila studij filozofije, religijske kulture i kršćanske duhovnosti. Tijekom studija je bila stalna suradnica Glasa Koncila za kulturu i OTV-a za religijski program te aktivna u humanitarnim i mlađenčkim udrugama. Hrvatski socijalni i pravni sustav upoznala je tijekom desetogodišnjeg radnog iskustva u državnoj upravi na međunarodnim i nacionalnim programima iz socijalnog područja, a njemački ponajprije rješavajući vlastite probleme nastale useljevanjem u Njemačku, pa probleme rodbine, prijatelja i poznanika, zatim kroz obuku o primjeni propisa iz područja skrbništva. U Njemačkoj ima radno iskustvo kao prevoditeljica za hrvatski, bosanski i srpski jezik. Nedavno je otvorila ured za prijevođe i savjetovanje INFÖHILFE PLUS u Nürnbergu. Udana je i majka jednog djeteta.

Integracijski tečaj
Burnu raspravu o integraciji u njemačkom društvu pokrenuo je prije pet godina Zakon o useljevanju stranaca

Š reformom Zakona o use-
ljevanju nadalje je uvedena dozvola trajnog boravka na području Europske unije. Ona je dozvoli prebivališta izjednačena. S druge strane to znači, ako je neka osoba stekla prebivalište u nekoj od zemalja Europske unije, ima pravo trajnog boravka i rada i u Njemačkoj.

Boravak u svrhu rada
Zakonska novost je da visokokvalificirani stranci iz područja tehničke, elektrotehničke, informatičke i strojarstva mogu i puno ranije dobiti dozvulu prebivališta. Ako imaju bruto dohodak veći od

65.000 € godišnje, mogu čak dozvolu prebivališta odmah dobiti, a članovi obitelji koji s njima odmah ili naknadno dolaze mogu dobiti radnu dozvolu.

Samostalni poduzetnici uobičajeno dobivaju dozvulu boravka kod investicija od najmanje 250.000 € i kod osiguranja najmanje pet radnih mjesta. Ako ti predviđeni nisu ispunjeni, slijedi pojedinačna provjera je li postoji opravdani gospodarski ili posebno regionalni interes, provjera utjecaja na gospodarstvo i osiguranja financiranja. Nakon tri godine u slučaju uspješnog poslovanja mogu dobiti i trajni boravak.

U drugim slučajevima dozvola boravka smije biti samo onda dodijeljena, kada postoji konkretna ponuda radnog mjesta, pri čemu se suglasnost zaposlenja općenito orijentira na zahtjeve trenutnog gospodarskog stanja Njemačke u sklopu kojeg se uzimaju u obzir odnosi na tržištu rada.

Boravak u svrhu obrazovanja i istraživanja

Stranci mogu u svrhu prijave studija i studiranja na ne-

kom državnom ili od države priznatoj visokoj školi ili na nekoj drugoj sličnoj obrazovnoj instituciji dobiti produženu dozvulu boravka. Posebno je što nakon završetka studija mogu dobiti produženje boravka do jedne godine dana radi pronašlača odgovarajućeg radnog mjesta.

U svrhu istraživanja na nekom od Saveznog ureda za migraciju i izbjeglice priznate institucije za istraživanje u Njemačkoj dodjeljuje se dozvola boravka, ako je predviđen vrijedeći dogovor o prijemu između stranca i te istraživačke institucije.

Useljavanje članova obitelji

Zakonom se dopušta useljavanje članovima obitelji, ako stranac ima stalni boravak ili dozvolu boravka uz posjedovanje dovoljnog prostora za stanovanje i osigurani stalni dohodak.

Novost je da oba bračna druga moraju imati punih 18 godina i da bračni drug koji se useljava mora se moći spoznati na jednostavnom njemačkom jeziku. Kod useljavanja djece ostaje i dalje dobroga granica 16 godina.

U SUSRET OBLJEŽAVANJU 45. GODIŠNICE HRVATSKE KATOLIČKE ŽUPE U FRANFURTU

Slavonske lole oduševile svojim hitovima

Hrvatska katolička misija u Frankfurtu započela je s obilježavanjem 45-te obljetnice svog djelovanja i postojanja. Za ovu prigodu, 4. studenog održao se veliki kulturni program uz nastup mnogih misijskih folklornih grupa i glazbene skupine Slavonske lole.

Hrvatska katolička misija u Frankfurtu je osnovana 1965. godine, prvi njezin voditelj bio je fra Bernard Dukić. Danas HKM u Frankfurtu vodi fra Petar Klapež. (ms)

...

sudjelovanje župnika Petra Klapeža i drugih misijskih svećenika svetu misu u 12 sati vodit će provincial Franjevačke provincije Presvetog okupitelja iz Splita, dr. fra Željko Tolić.

Hrvatska katolička misija u

Frankfurtu je osnovana 1965. godine, prvi njezin voditelj bio je fra Bernard Dukić. Danas HKM u Frankfurtu vodi fra Petar Klapež. (ms)

TOMISLAV NOSIĆ IZ KANADE, ISELJENIČKA GLAZBENA NADA

S hitom "Donija sam grudu zemlje" nastupio u Neumu

Dragana Gavran

Svaka karijera se gradi godinama, pa tako i glazbena. Početak pjevačke karijere dvadesetjednogodišnjeg Tomislava Nosića, mladog Hrvata iz Kanade označio je izlazak njegovog prvog albuma pod nazivom "Donija sam grudu zemlje" u kolovozu 2009. godine. Album sadrži deset skladbi, u modernom pop ritmu s lijepo upakiranim fragmentima etno instrumenata, a sadrži i jednu skladbu na engleskom jeziku. Album prvičenja mlade nade iz Kanade na BiH tržište izbacila je diskografska kuća Song Zelex iz Sirokog Brijega. Na-

kon izlaska albuma, Tomislav je uz uspješnu koreografiju HKUD „Radišići“ nastupio na Hrvatskom glazbenom festivalu „Etnofest Neum“ u Neumu. Tekst pjesme "Donija sam grudu zemlje" napisala je Božica Nosić, a glazbu i aranžman Senad Šenderović.

Tomislav Nosić rođen je 1989. u Kanadi. Njegovi roditelji, otac Ivan i majka Ljubica, rodom iz Radišića, općina Ljubiški, dalekih osamdesetih godina su otišli živjeti u Toronto. Preko oceansa, u dalekoj Kanadi savili su obiteljsko glijedzo i dobili trojicu sinova, Marina i blizance Tomislava i Matu. Tomislav studira pravo na

Pravnom fakultetu u Torontu, međutim, otisnuo se u glazbene i pjevačke vode. Pjevanjem se bavi od djetinstva. Sanjao je san o pozornici, svjetlima i publici. Nastupao je i na mnogobrojnim glazbenim natjecanjima u Kanadi sa željom da jednog dana postane ne samo odličan pjevač, već i prenositelj pozitivnih vibracija zabavne glazbe na svjetskoj razini. U studenom 2009. Tomislav je nastupao i u domovini na 15. Festivalu zabavne glazbe "BIHAC 2009." sa skladbom "Andela". Ove godine iza sebe ima uspješno radno ljetno. U srpnju je imao nastup na Marko Polo Festivalu u Korčuli s pjesmom "Hajde reci". Istom je pjesmom osvojio nagradu TŽ Korčule. Njegova pjesma „Kameni mornar“ koju je u kolovozu pjevala na jubilarnom „15. Etnofestu Neum 2010.“ u Neumu uspješno se zavrtila radijskim eterom. Tekst pjesme je napisao Tomo Raič, dok je glazbu i aranžman napravio Senad Šenderović. Pjesma je ujedno bila i najava za njegov drugi album.

Tomislav je svjesan da se karijera ne stječe preko noći.

Hrvatski Glas Berlin

dogadjaji, vijesti, najave, aktivnosti Hrvata u Berlinu...

**Čitajte novi berlinski portal:
www.hrvatskiglas-berlin.com**

**Rechtsanwalt
Tomislav Čosić**

**Eschersheimer Landstraße 1-3
60322 Frankfurt am Main**

Tel.: +49(0)69-27293292
Fax: +49(0)69-27293290

kanzlei@rechtsanwalt-cosic.de
www.rechtsanwalt-cosic.de

Dr.med. Refmir Tadžić & Co.

Fachärzte für Allgemeinmedizin, Innere, Neuropsychiatrie
Homöopathie, Psychotherapie
Gesundheits- und Ernährungsberatung

Lange Reihe 14
20099 Hamburg
Sprechstunden:
Mo- Fr. 08:00 - 18:00
Tel. 040 28006333
Fax. 040 28006335
dr.tadzic@t-online.de

**HEBERLING
UND KELLER**
RECHTSANWÄLTE

Rechtsanwalt Dr. Daniel Knok

-Hrvatsko / Njemačko pravo-

Tel. 0421 - 160 545
Fax. 0421 - 160 5466
eMail: knok@heberling-keller.de
www.heberling-keller.de

Heberling & Keller
Außer der Schleifmühle 65
28203 Bremen

ANKICA VIDOVIC

Versicherungsfachfrau (IHK)
Bezirksleiterin
ankica.vidovic@allianz.de

Allianz Beratungs- und Vertriebs-AG
Filialdirektion Darmstadt
Büro: Fahrgasse 26
61311 Frankfurt

Tel.: 069 - 133 76 994
Fax: 069 - 219 95 040
Mobil: 0173 - 914 60 87

Vermittlung von:
Versicherungen für die Versicherungsunternehmen der Allianz Investmentfonds, sonstigen Beteiligungen und Bankprodukten für die Allianz Bank.

Restaurant
Tel: 0711 5109262
Kappelberg Str. 1
www.bacchus-croatica.de

**City
Pension
Sanader**

Mariendorfer Damm 50-52
12109 Berlin

Tel.: +49 (0) 30) 700 987 69
Fax: +49 (0) 30) 705 93 85
www.city-pension-sanader.de
info@city-pension-sanader.de

FÜR INDIVIDUALREISENDE UND GRUPPEN

Wir bieten zu fairen Preisen Unterkunft in unserem familiär geführten Haus im Berliner Bezirk Tempelhof-Schöneberg. Auf fünf Etagen befinden sich:

- Einzelzimmer,
- Doppelzimmer,
- Dreibettzimmer,
- Vierbettzimmer,
- 5 Mehrbettzimmer (für 5-8 Personen mit Etagenbetten).

Alle Zimmer sind mit Dusche/Badewanne und WC ausgestattet, in allen bis auf die Mehrbettzimmer gibt es einen Fernseher.

Weinimport Croatia

Groß- und Einzelhandel
Import von Weinen, Spirituosen und Lebensmitteln aus Kroatien
Gastronomieservice

Öffnungszeiten:
Mo.- Fr. 9.00 - 18.30 Uhr
Sa. 9.00 - 15.30 Uhr
Inh.: Matić
Hammerbrookstr. 84
20097 Hamburg
fon/fax: 040 - 236 88 391
mobil: 0173 - 214 53 70
www.weinimport-croatia.de

TURNIR U NIZOZEMSKOJ

FC Croatia iz Vlissingena pobjednik u Den Boschu

Goran Strniša

U organizaciji Hrvatskoj svjetskog kongresa Nizozemske, i župe sv.Nikole Tavelića sa sjedištem u Rotterdamu, u nizozemskom gradu Den Boschu (Vught) u subotu, 6.studenog održan je malonogometni turnir na kojem su sudjelovale ekipa iz cijele Nizozemske. Ovakvi susreti su jedno i prigoda da se Hrvati u Nizozemskoj još više povežu i susretu sa svojim prijateljima i rođacima. Svake godine domaćin je drugi grad. Pobjednik turnira u studenom je ekipa FC Croatia iz Vlissingena. Dalibor Malbašić i Bosiljko Marić uručili su nagrade pobjednicima. Nakon izuzetno zanimljivih, korektnih utakmica i svakako uzbudljivog finala, sportsko se druženje nastavilo u restoranu gdje je upriličena zabava uz domaću glazbu i domjenak, specijalitete i kolače po receptima iz domovine. Sve su to pripremile vrijedne domaćice iz grada Tilburga, Den Boscha, Vughta....

Posebno je bilo dojmljivo vidjeti mnogobroju dječu, koja su došla u pratnji svojih roditelja, jer djeca kroz ovakva druženja govore hrvatskim jezikom i razmjenjuju prijateljstva sa svojim sunarodnjacima s područja cijele Nizozemske.

FUTSAL

SD Croatia Berlin nastavlja redati pobjede

Ivo Dorotić

Još jedna velika pobjeda SD Croatije u studenom. U izvrsnoj igri momčad SD Croatije deklasirala je simpatičnu ekipu Brandenburga 03, konačni rezultat je bio 14:0. Dugo je trebalo dok su igrači Croatije slomili obranu Brandenburga 03, tek u 14. minuti Živić je uspio savladati vratara gostiju, a tada je krenula lavina koja je naprsto pregažila simpatične igrače Brandenburga.

Strijelci za Croatiju su bili: Bačak 3, Živić 3, Jurilj 2, Dowall 2, Duvnjak 3 i 1 autogol. Nakon četiri kola i gol razlike od 30:8, tri pobjede i jednog neočekivanog poraza, SD Croatija se učvrstila na prvoj poziciji, sa pet bodova prednosti i dalje vodi ispred druge Alemanie 90/Wacker.

Almir Drnda danas nije imao mnogo posla, a Paolo Putzola je u dvije odlične obrane pokazao da se s njim uvijek može računati. Slijedili su i pobjede u susretima SD

šao iz Lokomotive Sprewfeld, mladi Lirim Elezi iz Herthe BSC, a u klub stizu i dvojica mladih igrača i jedan vratnik. Po svemu ovome bi se dalo zaključiti da SD Croatija od sljedeće godine može i mora prijaviti još jednu ekipu za općinsku ligu, jer od sjedenja na klupi nikto nije postao majstor. U ove prve tri utakmice najviše su se istakli Almir Drndić, Kewin Reinhardt, jedini profesionalni igrač futsala u Njemačkoj, koji je posljednje dvije godine proveo u Češkoj spremi se potpisati ugovor sa Croatijom. Stevan Vierhaus je do-

da, u obrani Ivo Vukadin kojeg zamjenjuje Tomislav Živić kad je Drnda zauzet igračem u Oberligi i Ante Jurilj igrač silovitog udarca i velike brzine. U sredini terena je Damir Čorić koji će igrati za domovinu svoj pradjedova, BiH. O Zvonimiru Milanoviću, jedinom preostalom Milanoviću je već odavno sve rečeno. I Steven Vierhaus se od samih početa-

ka dobro uklopio u ekipu i već u igri protiv Srbije postigao dva pogodka. Tu su još Saša Schröder i Marcel Marshel, a i Denis Duvnjak može mnogo više nego što trenutno prikazuje. Mladi Lirim Elezi, Albanc na Kosova, je tipični futsalista, dok su u samoj špiči Ivan Bačak i Beny Dowall, najbolji strijelci i najbolji igrač Savezne lige Berlin.

GOLGETER BUNDESLIGE

Za uspjeh je potrebna sreća i puno rada

Antonio Poljak

Hrvatski reprezentativni napadač Srđan Lakić u Kaiserslauternu proživjava najljepše dane svoje nogometne karijere. Kaiserlautern igra na "hrvatski pogon". Blistaju također i Stiven Rivić i Ivo Iličević, no najviše ovise o napadačkom instinktu Srđana Lakića. Do sada je postigao devet pogodaka u prvenstvu, tri manje od vodećeg strijelca iz Eintrachta Theofanisa Gekasa. Za iskorak u prvenstvu Kaiserslauternu bila bi neophodna pojačanja...

- Nećemo se najvejerljatije pojačavati u prijelaznom roku. Nemamo uvjete za to. Jedino ako bi se našla nekakva zlatna koka koja bi nam pomogla u takvom projektu.

Vi ostajete na polusezoni u Kaiserlauternu?

- Kako sada stvari stoje najvjerojatnije ostajem, no nikad ne reci nikad. Vidjet ćemo.

Kako predviđate rasplet u borbi za najboljeg strijelca?

- Ne opterećujem se ishodom te borbe. Važno mi je da sam zdrav i da igram. A kada su ispunjeni svi ti uvjeti

znam da mogu postizati pogotke. Dobro se osjećam i momčad za sada dobro funkcioniра.

Tko je do sada najviše pokazao u Bundesligi?

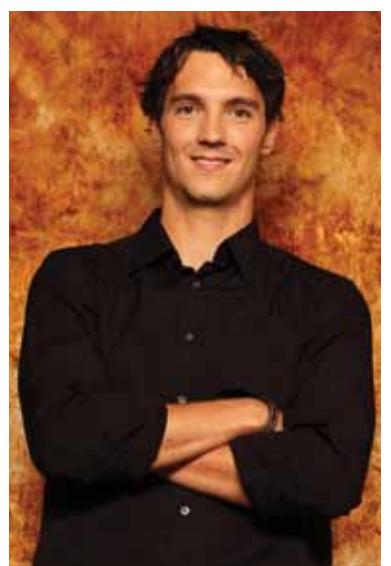
- Bez sumnje je to Borussia Dortmund koja ima odličnu momčad. Vidi se da imaju odličan pristup i da je ozračje u njihovoj momčadi odlično. Kompaktna su momčad i sigurno imaju još puno toga za reći.

Puno više očekivalo se od Bayern-a?

- Točno je. No moguće je da je došlo do zasićenja. Mahom su to sve igrači koji su bili na Svjetskom prvenstvu i lani su imali uspješnu sezonu. To bih ja usporedio slikovito s nama. Nakon 5:0 pobjede nad Schalkeom mi u St. Pauliju izgubimo '0:1. To je utakmica koju smo trebali pobjediti jer smo objektivno bolja momčad. No, malo smo se zanjeli nakon prethodnih pobjeda. To se ne smije događati u vrhunskom nogometu.

Reprezentacija?

- Tu sam, to je najvažnije. Sigurno puno toga mogu dati ovoj reprezentaciji, važno je to što mi ne nedostaje motivacija. I daj Bože da me posluži zdravlje - zaključio je Lakić

MITGLIED IM DEUTSCHEN BESTATTERVERBAND
Internationale Überführungen und Bestattungen
Mitglied im Bestatterverband
Team mit fachgeprüften Bestatter und Bestattermeister
30 Jahre Erfahrung in Deutschland

MEĐUNARODNO POGREBNO PODUZEĆE

KOMPLETNE POGREBNE USLUGE NA PODRUČJU CIJELE EUROPE
NUDIMO: PRIJEVOZ PUTNIKA I OŽALOŠĆENE RODBINE, TAXI,
PRIJEVOZ BOLESNIKA, IZNAMJLJIVANJE VOZILA

Njemačka (Reutlingen)
Stolzestrasse 15,
D-72762 Reutlingen
Tel.: 07121-32 02 62
Fax: 07121-33 78 89
Mobil: 0172-73 73 412

Švicarska (Zürich):
Tel.: +41 (0) 76 4 52 29 21

Austrija (Wien):
Tel.: +43 (0) 6 64 58 91 436

Hrvatska
Concordia Zagreb
Tel.: +385 (0) 1 286 45 78
Mobil: +385(0) 98 23 37 32

Trogir
Tel.: +385 (0) 21 88 71 77
Mobil: +385 (0) 98 23 37 32

Kontakt 24 h
0172-73 73 412

ILJA ŠARIĆ BESTATTUNGEN – SIGURNO – BRZO – POVOLJNO
www.bestattungen-saric.de • saric@bestattungen-saric.de

Ante Lerota Internationale Bestattung/Transport
Međunarodni prijevoz umrlih

ALBT
Ante Lerota
Theodor-Storm-Str. 15
71642 Ludwigsburg
Tel.: 071 41 / 92 62 79
Mobil: 0151/11 65 92 13
www.albt.de

brzo kvalitetno povoljne cijene 24 sata

**HRVATSKA TVRTKA
MILIA BAU D.O.O.
RADI NA IZGRADNJI
NOVE EUROPSKE
SREDIŠNJE BANKE
U FRANKFURTU**

Hrvatska koja teži što bržem ulasku u Europsku uniju može biti ponosna na svoje graditelje koji su već duže vrijeđe marljivi i priznati građevinari u EU. To najbolje potvrđuje tvrtka Milia Bau d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, i podružnicom u Frankfurtu. Naime, tvrtka Milia Bau u suradnji sa poznatom njemačkom građevinskom kompanijom Ed. Züblin AG jedna je od izvođača vrlo zahtjevnih građevinskih radova na velebnoj zgradi nove Europske središnje banke u samom središtu Frankfurtu na Majni. Središnji ured Züblina je u Stuttgartu, u sklopu tvrtke su i brojne podružnice rasprostranjene po cijelom svijetu. Europsku središnju banku će izgradnja ovog poslovog carstva u Frankfurtu stajati pola milijarde eura, a trebala bi biti završena do sredine 2012. godine. Dipl.ing. Vladimir Hruška je vrlo zadovoljan novim ugovorom i dinamikom napredovanja poslova na terenu.

- Jako smo ponosni da smo uspjeli dogovoriti posao sa velikom njemačkom kompanijom Züblin i pogotovo nas veseli što je u pitanju Europska središnja banka. Tvrta Züblin je jako zadovoljna strukturu i kvalitetom naših radnika, a sve se događa u vrijeme kada bi naša zemlja uskoro trebala postati članica Europske unije. Do sada smo realizirali nekoliko velikih projekata, počevši od Uniklinike u Giesenu, pa do Europske središnje banke u Frankfurtu. Za našu tvrtku je ovo velik posao i vjerovatno će potrajati do polovice 2012. godine. Imamo jako kvalitetne djelatnike, poslovode, radnike raznih građevinskih struka, svi dolaze iz Hrvatske i vrlo su cjenjeni od strane njemačkih partnera. Organizacija na terenu je tako dobra, brinemo se o našim ljudima do najistinjnih detalja - kaže direktor tvrtke Milia Bau. Vladimir Hruška je i djelatnik Njemačko-hrvatskog društva iz Mainza, angažiran na uspostavi kvalitetne gospodarske suradnje između Hrvatske i Njemačke.

Nedavno je 35 gospodarstvenika na čelu sa njemačkim ministrom gospodarstva Rainerom Brüderleom i predsjednikom IHK Rheinhessen, dr. Haraldom Augterom bila u radnom posjetu Hrvatskoj. Sa delegacijom se u Zagrebu sastala i premijerka Jadranka Kosor.

Ministar Brüderle je prigodom posjeti Hrvatskoj pozvao hrvatske gospodarstvenike na suradnju. - Za nas bi bilo jako značajno da se hrvatske tvrtke intenzivnije uključe na njemačko tržište i s njega uzmu svoj dio kolača - kaže Hruška.

Svoj lob za građevinske radnike tvrtke Milia Bau izrekao je i dipl. ing. Ivo Livaković, voditelj poslova ugledne njemačke tvrtke Ed. Züblin.

- Kao predstavniku i voditelju poslova tvrtke Ed. Züblin jako mi je draga što mogu surađivati sa našim ljudima, posebice sa zagrebačkom tvrtkom Milia Bau. Sa tvrtkom Milia Bau uspješno radimo već 4 godine. Tvrta Ed. Züblin je jedna od većih u Njemačkoj, zapošljavamo 10.000 radnika. U struci radim već dvadesetak godina.

Hrvati uspješni građevinari u EU

milia bau
NIEDERLASSUNG FRANKFURT
Westendstr. 48
D-60325 Frankfurt/M
t: +49 69 5068 2659 f: +49 69 5068 2662
HAUPTSITZ
Medulićeva 40, 10000 Zagreb, Kroatien
t: +385 1 4846 266 f: +385 1 4846 268
i: www.milia.hr

DJEČJI RADOVI

Antonia Anica Dabelić, 2.r., München

Gabriel Gajić, 1.r., München

Lea Gajić, 3.r., München

Maximilan Turković, 2.r., München

Filip Mihaljević.

Angelina Predovan, 4. razred

Veronika Babić

Radovi na temu „Da sam ja sveti Nikola“ nastali su na kreativnoj radionici koju je sa svojim učenicima, polaznicima Osnovne škole Karl-Marx-Ring u Münchenu osmisila učiteljica Kristina Krzna.

DA SAM JA SVETI NIKOLA...

Obukla bih crvenu haljinu i bijele hlače te crveno – bijeli kaput. Voljela bih putovati u kočiji kao što putuje i sveti Nikola. Na to bih obula smede čizme.

Posjetila bih svoju mamu, tatu, tetu tetku i ostatak svoje obitelji. Poklonila bih im puno zdravlja i ljubavi iz svog srca. Za sebe bih ostavila jedan mali poklon.

Ana Petonjić, 4. razred

Grundschule an der Plingaserstrasse, München

Ja bih obukla kaput i stavila kapu te crvene čizme i bijelu haljinu. Putovala bih kočijom. Posjetila bih svakoga koga bih uspjela tako da se svi raduju. Svakome bih poklonila ono što je zaželio za sebe. Neki mali dar ostavila bih i za sebe.

Angelina Predovan, 4. razred

Grundschule an der Plingaserstrasse, München

Odjenula bih jedan crveni kaput, a putovala bih kočijom. Posjetila bih bolesne i siromašne. Poklonila bih im mnogo zdravlja.

Za sebe ne bih ostavila ni jedan poklon jer drugi trebaju poklone više od mene.

Veronika Babić, 3. razred

Ja bih jahao na konju i otišao bih u Hrvatsku. Obukao bih se u zeleno. Bradu i brkove ne bih imao.

Posjetio bih samo dobro djecu i poklonio im stvari za obući. Za sebe ne bih ostavio ništa.

Filip Mihaljević, 3. razred

Grundschule Karl-Marx-Ring, München

Putovala bih sa kočijom i obukla bih se skroz u crno da me ne bi nitko vido kad bi po noći nosila poklone. Posjetila bih siromašne i bolesne. Dala bih im novca i zdravlje.

Sebi bih možda ostavila jedan mali poklon.

Magdalena Mihaljević, 4. razred

Grundschule Karl-Marx-Ring, München

Putovala bih sa kočijom i obukla bih se skroz u crno da me ne bi nitko vido kad bi po noći nosila poklone. Posjetila bih siromašne i bolesne. Dala bih im novca i zdravlje.

Sebi bih možda ostavila jedan mali poklon.

RADNIK
GRAĐEVINARSTVO I GRAĐEVINSKA INDUSTRIJA d.d.

KRALJA TOMISLAVA 45
48260 KRIŽEVCI - KROATIEN

ZWEIGSTELLE DEUTSCHLAND
LANGEMARKSTRASSE 15
46045 OBERHAUSEN

Tel.: 0208/30-23-006

Fax.: 0208/30-23-299

e-mail.: radnik@online.de

Internet: www.radnik.hr

Vorstandsvorsitzender: Dipl. - Ing. Mirko Habijanec

Zweigstellenleiter: Željko Barišić

Steuernummer: 026 219 73 023 FA Kassel

Deutsche Bank AG Oberhausen: Kto.-Nr.: 463 6791 / BLZ: 365 700 49

FRANKFURT

HANNOVER

ST. PÖLTEN

GÖPPINGEN

ERLANGEN

STUTTGART